

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredno in praznično.

Inserati veljajo: petstopenjska petletna vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvo naj se pošilja naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—	celo leto K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Deželnozborskim volilcem mestne skupine Kamnik-Radovljica-Tržič!

Vsled prerane smrti poslanca dr. Janka Vilfana Varj bo dne 4. marca zopet stopiti na volišče, da mu izberete za zadnje leto tekoče zakonodajne dobe vrednega naslednika.

Toda med zadnjo in sedanjo volitvijo bo velika razlika! Klerikalna stranka je, uvidevši, da z dostojnim orožjem nikdar ne more osvojiti mogočne napredne trdnjave kranjskih mest in trgov, **izvršila novo politično nepoštenost**. Z lahkim srcem prelomivši dano obljubo, je vtilhotapila tudi v Vašo mestno kurijo **nad 300 novih kmetskih volilcev**, ki so sicer že volili svojega poslanca, pa naj vzlic temu sedaj tudi v mestni kuriji Vam, edino upravičenim volilcem, vsilijo voljo klerikalne stranke. In našla se je c. kr. vlada, ki odobruje to, do neba kričeče kršenje deželnega volilnega reda; protiusluga klerikalne stranke obstoja v dopuščanju dosledne germanizacije naših cesarskih uradov in s tem združenega neizprosnega izpodrivanja domačega slovenskega elementa iz teh uradov. **Tako izgleda v luči resnice narodna vest in zavest klerikalne stranke.**

Narodno-napredna stranka pa je lahko ponosna na to, da morajo njeni nasprotniki, ako jej hočejo do živega, zgrabiti za orožje **vero- in zakonolomstva**. Končno besedo o dopustnosti takega orožja v pravni državi bo imelo c. kr. državno sodišče — za to volitev žal prekasno, ne pa tudi za splošne volitve prihodnjega leta.

Somišljeniki! Vaša neupogljiva značajnost nam je porok, da boste stopili z jasnim celom tudi v sedanji neenaki boj. Politični prevari in ostudnemu terorizmu se ne boste uklonili nikdar!

Zategadelj Vam priporočamo v soglasno izvolitev moža čistega in kremenitega značaja, ki nikdar ni in ne bo po vetru obračal svojega plašča, moža, ki uživa po vsej pravici tudi v krogih poštenih narodnih in političnih nasprotnikov brezpogojno spoštovanje. In ta mož je:

Matija Marinček

c. kr. notar v Tržiču.

Volilci! Vsak glas, oddan za tega našega kandidata, bodi plamteč protest zoper nepoštenost v javnem življenju!

V Ljubljani, dne 23. svečana 1913.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

LISTEK.

O verstvu in veri.

Zgodovinski razvoj človeštva se giblje v treh smereh: v njegovem razmerju k božanstvu, k skupnemu življenju v rodini in državi. Iz tega so nastale različne verske, gospodarske in državne oblike in po višku njihovega razvoja merimo kulturni napredek narodnih skupin.

V pričujoči razpravi se hočemo pečati z verstvom, opisati njegov postanek in dosedanj razvoj ter na kratko dodelati geografsko razširjenost in statistiko današnjih verskih oblik.

Verski čut nahajamo pri vseh narodih in na vseh stopinjah njihove kulture. Misleč človek se ni mogel izogniti dveh splošnim, temeljnima vprašanjem o svetu in življenju, o njihovem postanku, bistvu in smotru. Ta dva prva pojma, o katerih je začel človek misliti, sta budila v njem predvsem spoštovanje in občudovanje, potem bojazen pred neznanimi silami, ki posejajo v človeško življenje, obenem pa hrepeneje, otrestiti se odvisnosti od teh višjih nadnaravnih moči ter upanje, pridobiti si njihovo naklonjenost. Iz teh

pojmov človeškega čustva in človeške volje se je porodilo verstvo, ki je dalo impulz k nastanku raznih verskih družb, pojavljalo se v raznih obredih in običajih, takozvanih kultih ter ustvarilo poseben stan v človeški družbi, duhovništvo.

Čim bližje stoji kak narod svojemu prvotnemu stanju, tembolj se giblje vse njegovo duševno življenje v verstvu. Vera mu je duševna vez, ki ga veže z vsemi pojavi zunanjega sveta. Vsporedno z umstvenim razvojem človeštva pa se je razvijalo tudi njegovo verstvo in dosežalo raznovrstne oblike, ki se medsebojno bistveno razlikujejo. Tako nam je ločiti v razvoju verstva tri glavne oblike.

A. Fetišizem. Na prvotni kulturni stopinji lovca in ribiča si človek razlaga vse po analogiji samega sebe: karkoli se godi okrog njega, vse ima svojo vzročno silo v višjih bitjih, duhovih ali demonih, ki so podobni človeku, samo da so mogočnejši. Prikazen smrti je vzbudila v njem vero, da človek obstoji iz dveh bitij, iz mišljivega telesa in nesmrtnega duha, ki sta v življenju združena, po smrti pa se giblje duh prosto in dobi nadnaravno moč, s katero lahko človeku koristi ali škoduje. Pri večini primitivnih narodov (na pr. pri starih Egipčanih in Kitajcih, Indijancih) se je razvilo iz te vere češčenje duhov umrlih prednikov.

Toda prvoten človek ni ostal pri tem, vera v duhove mu je dala prepričanje, da je tudi žival, rastlina, zemlja, voda, zrak, nebo, sonce, sploh vse v prirodi oduševljeno z demoni, človeškemu duhu sličnimi (hekasloiteizem). Vse v prirodi ima na tej stopinji mišljenja dvojno naravo, skrivnostno življenje, voljo in moč, vse je božanstveno.

In na vsa ta višja, sebi slična bitja je hotel človek vplivati, pridobiti si njihovo naklonjenost, če mu je grozila bolezen ali kaka druga nesreča. Vporabljal je proti njim čarodajna sredstva, fetiše, t. j. predmete, ki imajo po njegovem mnenju še večjo čarovniško moč, kot jo ima sovražni demon. Fetiš so večidel mrtvi predmeti, kakor n. pr. amuleti iz delov gotovih rastlin ali rudnin, ki jih je človek navadno obešal okoli vratu in se jim izkazuje še danes pri narodih, ki stoji še na prvotni stopinji kulture (prirodni narodi) posebno češčenje. Fetiš so pa lahko tudi živali (živalski kult pri Egipčanih, »zlato tele« Izraelcev), reke, jezera itd.

Pri vseh prirodnih narodih pa nahajamo tudi že posrednike (duhovništvo), katerim se predpisuje čarodajna moč nad demoni. Indijanci imajo svoje »medicinanee«, s verni Azijci »šamanee«, ki s vplivajo na d mone v korist ali v škodo v njihovo čarovnijo.

čni sporazum utemeljeno. Konferenca je vzela obvestilo z zadoščenjem na znanje. Preostajalo ji je le ugotoviti, v katerih mejah odobruje tudi ostale velesile razrešitev albanskega delimitačnega vprašanja. Konferenca se je v tem oziru skoraj zedinila.

Tripelententa in trozveza akceptirata Albanijo brez Prizrena in Janine. Z drugimi besedami, konferenca veleposlanikov odobruje avstrijsko - ruski sporazum že vnaprej, ter izločuje delimitačno vprašanje skoraj popolnoma s svojega programa. Veleposlaniki so si pridržali le ratifikacijo definitivnega tozadevnega dogovora, ki bo sklenjen med Peterburgom in Dunajem.

Ta važen sklep veleposlaniške reunije, ki ni nič manj pomemben, kakor oni prvi o organizaciji neodvisne Albanije, ni bil publiciran. Dalekosežnost njegova pa je razvidna iz dejstva, da so velesile prepustile ureditev vprašanja neposrednim deležencem, kar bi bilo v slučaju, da bi se nasprotstva med njima izkazala za neizravnavljiva, naravnost usodnega pomena. Veleposlaniki pa se niso strašili konsekvenc svojega sklepa, ker so imeli **zagotovila, da je avstrijsko - ruski sporazum signaturen in v glavnih točkah perfekten.**

Diplomatični krogi upajo, da bodo pogajanja med ruskimi in avstrijskimi državniki že te dni popolnoma dozorela in njih rezultat predložen reuniji v ratifikacijo.

Po tem avstrijsko - ruskem dogovoru postane Peč črnogorski in Prizren srbski; Ljuma, Djakovica, Skader in Dibra postanejo albanska, Janina postane grška. Albansko-grška meja bo tekla v bodoče 60 do 100 kilometrov severneje od sedanje meje.

Diplomatični krogi so prepričani, da albansko delimitačno vprašanje Evrope ne bo več vznemirjalo in da bo morda že koncem tega tedna registrirano v politično glavno knjigo kot »rešena zadeva«.

K tem izvajanjem imamo pridjati le eno opombo, ki naj ne polemizira in ne kritizira, temveč le konstatira. Evropske velesile in njeni državniki govore tudi danes še o albanskih zadevah, kakor da bi spadale v njihovo kompetenco. Upamo, da jih bo procvitajoča »Balkanska zveza« kmalu naučila misliti, govoriti in ravnati — drugače.

Pri nižje stoječih verstvih torej še ne nahajamo ideje bogov višje stoječih verstev, temveč vero v demone in fetišizem. Ostanki tega primitivnega verstva so se ohranili skozi vse čase in jih nahajamo tudi v višje stoječih verah. Demonom odgovarjajo v krščanskih verah angeli (duhovi), slične predstave nahajamo v mohamedanizmu itd. Tudi fetišizem se je ohranil v višje stoječih verstvih. Črni kamen v mohamedanski Mekki, sveto drevo Bobudistov, krstna voda, relikvije, škapulirji in svetinje katolikov so taki predmeti, potom katerih pričakujejo njihovi častilci zaupljivo nadnaravne milosti.

Današnji pripadniki fetišizma se imenujejo pagani. Njihovo število znaša 125 do 150 milijonov, katerim pripadajo zamorci, mongolski prebivalci severne Azije, prvotni prebivalci Amerike (Indijanci in Eskimo), Avstralije (Avstralci) in oceanskega otočja.

B. Prirodno verstvo. V drugi smeri se je gibalo versko mišljenje človeka, ki je na stopinji pastirja in posebno poljedelca spoznal naravne moči in pojave ter jih začel oboževati. Zlasti zemljo si je predstavljaj kot mogočno bitje, ki ga z oborožitvijo lahko osreči, s slabo pa mu odtegne hrano. Obenem je videl, da nebo napravlja to zemljo rodoljubno z dežjem in solnčnimi žarki. Ako mu je nebo (Uranos) praoče,

Korupcija na Ogrskem. — Mažarizacija. — Generalna stavka.

Afera Desy - Lukacs bo povzročila celo vrsto škandalnih afer, ki so zelo značilne. Najprvo bodo vložili kazenske ovadbe proti ravnateljem pomožnih uradov Kazarju in Paduchu, ker nista za državo določenega denarja, ki sta ga dobila, izročila državnim blagajni. Tudi proti generalnemu ravnatelju in članom ravnateljstva Bančne in trgovinske akcijske družbe bodo vložili kazenske ovadbe zaradi podkupovanja državnih funkcionarjev. Proti »Magyar Bank« bodo vložili ovadbo, ker je podkupila državne uradnike, ki so se glede solnega monopola z njo pogajali. Razen tega bo prišlo še do raznih drugih kazenskih ovadb zaradi različnih nedrednosti. Javnost se kar najbolj bavi z vsemi škandalnimi aferami in je vsled tega tako zelo razburjena, kakor malokdaj prej. Stališče vlade je baje precej omajano. — V ogrskem socialnodemokratskem društvu se je vršila anketa o narodnostnem vprašanju. Koncem ankete je govoril grof Apponyi, ki je zahteval, da se morajo zunanji vplivi, ki stvarjajo na Ogrskem narodnostno vprašanje, paralizirati z močnim razvojem madžarskega nacionalnega življenja. Po Apponyijevem mnenju, ne pride madžarsko nacionalno življenje povsod dovolj močno do veljave. Ogrska uprava je ravno v narodnostnih okrajih najslabejša, tudi madžarska gospodarska politika je v tem oziru zelo pomankljiva, kajti ne more vstvariti pravega protitežja romunskim in slovaškim finančnim zavodom. Tudi o resni madžarski kulturni politiki se ne more govoriti spričo nezadostnih sredstev, ki so v to svrhu na razpolago. V to svrhu bi se moralo dati naučnemu ministru najmanj sedemdeset milijonov kron na razpolago. Grof Apponyi hoče torej s korupcijo rešiti narodnostno vprašanje.

Ogrski socialni demokrati hočejo torej v resnici prirediti generalno stavko. Socialnodemokratsko glasilo konstatira, da socialnodemokrati nimajo zdaj, ko je volilna reforma v odseku že rešena, nobenega upanja več, da bi mogli z argumenti doseči

zemlja (Gaia) pa pramati vsega, kar je. Slično se je s spoštovanjem obračala njegova misel k solncu kot viru vsega zemeljskega življenja, k zvezdam kot simbolu večnega reda, k neskončnemu morju itd., ki jih je polagoma posebej, dajal jim človeško podobo (antropomorfizem). Ker pa je posebej različne naravne moči in pojave, zaznamujemo prirodno verstvo tudi z imenom mnogobožstvo (politeizem), ki se je pojavilo predvsem pri Indoevropejcih in Semitih, ko so se povzpeli iz svoje primitivnosti. V zgodovini nam je prirodna vera zlasti znana pri Indijcih in Perzijcih, v mitologiji Grkov in Rimljanov, pri starih Slovanih in Germanih.

Človek in priroda sta na tej stopinji mišljenja neločljivo združena, drug na drugega navezana, prirodno verstvo je kratkoma verstvo tukajšnjega življenja in v selja nad njim, posmrtno življenje pa le njegova nepopolno nadaljevanje. Etičen moment se v prirodnem verstvu še ni pojavil; posebej bogovi imajo človeške slabosti in ravnajo svojevoljno, lahko koristijo ali škodujejo. Ves verski kult te dobe (darevite, pri Grkih in Rimljanih tudi še molitve) meri torej na to, pridobiti si naklonjenost bogov.

(Dalje prihodnjic.)

kako zboljšanje predloge. Zdaj ne gre več za to, kdo ima prav, temveč kdo je močnejši. Vsak delavec na Ogrskem naj vzame s tem na znanje, da se je začel boj na življenje in smrt. V vodilnih socialnodemokratskih krogih govore, da se bo generalna stavka začela 27. t. m. ali pa 3. marca. Do generalne stavke bi le tedaj ne prišlo, če bi Lukacsev kabinet med tem časom odstopil.

Vojna na Balkanu.

Marchese di San Giuliano o mednarodnem položaju.

V debati o proračunu zunanega ministrstva je govoril marki di San Giuliano o mednarodnem položaju.

Diplomaciji se je dosedaj posrečilo kljub kompliciranemu nasprotju interesov ohraniti evropski mir. Že 43 let ni prišlo med evropskimi državami do vojne. Če bo mogla diplomacija temu mirnemu izravnanju interesov prikloniti še mirno rešitev balkanskih držav, si bo priborila gotovo veliko zaslug. Naloga diplomacije je tem lažja, ker se vse vlade dobro zavedajo svoje odgovornosti, da ne gre zaradi ne odgovarjajočih vzrokov izvajati strašen konflikt.

Naš intimni sporazum z Avstro-Ogrsko in naše odkritosrčno razmerje napram Rusiji bodo gotovo pripomogli k temu rezultatu. Tudi status quo na Balkanu, ki ga je Evropa toliko let zagovarjala, je bil in je še predmet ostre kritike. Ne sme se pa pozabiti, da je ta formula ohranila Turčiji njeno evropsko posest tako dolgo, da so bili balkanski narodi godni, prevzeti svojo dedščino. Ravno to vzdrževanje formule statusa quo je omogočilo končno formulo »Balkan Balkancem«. To je ona formula, ki najbolj odgovarja interesom in principom Italije, obenem pa tudi najbolj odgovarja interesom evropskega miru. Mogoče je, da se v kratkem doseže taka rešitev, ki bo leta in leta jamčila za mir na balkanski polotoku in Evropi. Ta rezultat pa je mogoče doseči samo s teritorialno razdelitvijo balkanskega polotoka, ki kolikor možno odgovarja etnografičnim in geografičnim razmeram dežele in željam in interesom prebivalstva ter se sklada, oziroma v gotovih slučajih podreja najvišjim ciljem civilizacije in miru, z eno besedo, če se spravi v soglasje z materijalnimi in moralnimi interesi veseli.

V krizi, kakršna je sedanja, ko gre za toliko nasprotujočih si interesov in ko je povsod raztresenega toliko netiva, ne more nobena velika ali majhna država upati ali zahtevati, da se popolnoma zadosti vsem njenim interesom in željam, marveč je potrebno, da prinese vsak kakor žrtve in da se izravna nasprotujoči si interesi in nasprotujoče si želje potom medsebojnih kompromisov. Politika Italije sloni na teh principih. Pred izbruhom vojne med Italijo in Turčijo sta bila za nas še dva problema odprta: ravnovesje v Jadranskem morju in ravnovesje v Sredozemskem morju. Problem ravnovesja v Jadranskem morju je tak, da ga je mogoče rešiti samo potom intimnega sodelovanja med Italijo in Avstro-Ogrsko, pri čemer mora sodelovati tudi Nemčija in liberalni in miru naklonjeni pravni čut drugih veseli. Veselile se tudi trudijo, vzdržati ravnovesje v Sredozemskem morju. Srečni smo zaradi tega soglasja, ki odgovarja našemu naziranju in našim interesom.

Posest Libije je rešila za Italijo problem ravnovesja v severni Afriki, gotovo pa ni zmanjšala našega interesa na vzdržanju splošnega ravnovesja v Sredozemskem morju. Če bi se izvršile proti volji naših zaveznikov in vseh veseli prej ali slej večje teritorialne izpremembe ob Sredozemskem morju, bi ne mogla Italija brezdelno gledati, marveč bi morala zahtevati, da se njeno stališče kot sredozemska velesila od vsakega primerno upošteva.

Nikdo nima danes več pravice in je ne bo imel nikdar, da bi imenoval Sredozemsko morje »mare nostrum«. To morje mora ostati prosta pot narodov. Sedanji položaj ob Sredozemskem morju zadovoljuje naše politične in gospodarske interese in mi želimo, kakor druge velesile, da se to razmerje vzdrži. Na tej podlagi sloni naše sosedsko razmerje napram Francoski in Angleški v Severni Afriki. Najbrže bo samo sklenili enake pogodbe tudi s Špansko, ker želi ta narod vedno bolj utrditi medsebojno prijateljsko razmerje.

Teritorialna integriteta azijske Turčije priznavajo vse velesile kot najpoglavitejši faktor sedanjega ravnovesja in kot uspešno garancijo za evropski mir. Če se bo Turčija nam nasproti lojalno držala pogodbe in Lausanni, če bo zasledovala napram naši trgovini, našemu kapitalu in napram našim državljanom politiko, ki odgovarja tudi njenim pravi-

interesom, bo imela v Italiji resničnega prijatelja. Medtem se trudi Italija in se bo trudila tudi naprej, dati Turčiji jasne dokaze svojega prijateljstva in deluje z drugimi velesilami skupaj na to, da se sklene mir kolikor mogoče kmalu in da preveč ne občuti Turčija onih kvarljivosti, katerim se je mogoče izogniti.

Ta splošna izvajanja zunanega ministra je sprejela zbornica z velikim odobravanjem ter so ministri čestitali.

Dardanele.

Oficijozno poročilo o položaju turške vojske na Kerzonezu pravi, da se položaj ni prav nič izpremenil. Kadar prihajajo iz Carigrada taka stereotipna poročila, se je skoraj vedno izkazalo, da prede Turkom slaba. Tudi to pot ne bo najbrže drugače. Druga poročila, kakor nezanesljiva, oficialna, sploh ne prihajajo iz Carigrada, samo čez Konstanco se vtihotapi še tu in tam kaka brzobjavka. Glasom ene take brzobjavke je dospelo v Dardanele 12.000 mož turške pehote in en polk konjenice. Te turške čete naj preprečijo izkrcanje grških vojakov v zalivu Bezika. Na maloazijski strani Dardanel primanjkuje živil. Poveljnik se boji, da bi utegnili vojaki, če jih sedaj izkrcaropati in pleniti in je zato zaprosil v Carigradu, da sme obdržati vojske na ladajah, dokler ni dovolj preskrbljeno za provijant. Iz Carigrada pa je prišlo povelje, da mora vojaštvo takoj izkrcati.

Turki imajo v Dardanelah 15 tisoč mož. Čete so že začele graditi utrdbe in okope. Tudi turško vojno brodovje se nahaja v Dardanelah.

Položaj turških čet pred Galipolijem je naravnost grozovit, ker manjka celo šotorov in kuriva. Pri tem pritiska hud mrz. Splošna resignacija se je polastila turške vojske na Kerzonezu.

Odrii.

Iz Carigrada poročajo, da je sporočil odriški poveljnik tamošnjim konzulom sklep vlade, glasom katerega je dano inozemcem na prosto voljo, da se preselijo v nevtralnopolmestje Karagač. Konzuli so nato brezlično brzobjavili svojim poslaništvom, da bi preselitev tujcev napravila na domače prebivalstvo mučen vtisk ter so vprašali, ali naj se poslužijo te jim dane pravice.

Turško časopisje že par dni ventilira vprašanje, zakaj se je dovolila preselitev samo tujcem in ne tudi ženam in otrokom domačinov.

Stajersko.

Iz Celja. (Pustni sprevod pred sodnijo.) V četrtek, dne 20. februarja, se je vršila na okrajnem sodišču kazenska obravnava, ki jo je povzročil glasoviti naš pustni sprevod. Gostilničar »pri turški mački« v Gledališki ulici K. je vodil v tem sprevodu po celjskih ulicah voz z raztrgano zofo in z napisom, da se to še malo rabljeno pohištvo zaradi preselitelve podjetja poceni proda. Lastnica tolerančne hiše v Celju se je čutila javno zasmevano in je tudi hotela ineti, da bi bil gospodar »turške mačke« obtožen zaradi javnega pohujšanja. Gostilničarja je zastopal dr. Zangger. Po daljšem prekanju je potem zastopnik tožiteljice, neki Trummer, tožbo umaknil; Zanggerjeve stroške plača gostilničar. Ker se je sprevod vršil pod pokroviteljstvom naših mestnih nemških mogotcev, bi pravzaprav morali iti ti zaradi omenjene svinjarije pred sodnika. Toda vrana vrani oči ne izkljuje, si misli državni pravdnik. Nauk je pa to za celjsko meščanstvo, da v prihodnje magistrat take neokusnosti na pustni torek ignorira in jih ne podpira.

Iz Celja. (Novi predsednik okrožnega sodišča.) Cesar je imenoval dosedanjega predsednika celjskega okrožnega sodišča dvornega svetn. dr. Maksa Bouviera za predsednika deželnega sodišča v Celovcu, v Celje pa pride za predsednika okrožnega sodišča svetnik graškega nadsodišča Adalbert Kotzian.

Slovensko obrtništvo na Južno-stajerskem. Od I. spodnještajerskega velikega obrtnega shoda je preteklo mnogo mesecev miru, deloma da izpelje takrat izvoljeni odbor mu naložene naloge, deloma pa, da zbira razne zadruge, oziroma posamezni obrtniki novi material za bodoče življenje in razvoj obrtne enote. In ko bomo videli primerni čas, stopimo zopet v javnost. Mnogi na shodu navzoči si gotovo mislijo, da je začeta akcija zaspala. Ne! Zbrali ste si prave moči v odbor, isti dela in vidi pred sabo še mnogo neorane ledine, treba še bo mnogo dela, ali uspehi ne bodo izostali. Pred kratkim je dopisnik iz Šoštanja upravičeno vprašal v tem listu, če se kaj de-

la in kaj je z ustanovitvijo »Zveze južnoštajerskih obrtnih združb«. Da ta ljuba zveza! Namestnija in trgovinsko ministrstvo že sedaj 13 mesecev kuje svojo pamet na teh pravih. Kaj se je storilo, doseči vendar ugodno rešitev, popisovati na tem mestu, bi bilo preveč, izreči se pa mora faktorjem, kojih se je prosilo posredovanja, da so bili na svojem mestu in vsikdar radevoljno ustregli našim prošnjam. S tozadavnimi podatki o tem še pridemo. Uspeh je končno ta, da je trg. ministrstvo razveljavilo odlok namestnje, koja ni pravil potrdila, radi nedostatnega razloga in ji je naročila izdati novo odločbo. Upati smemo, da bo stvar sedaj ugodno in kmalu rešena in da se končno začne z zaželenim delom. Žal še pa pogrešamo pristope odličnih slovenskih združb in resno prosimo načelstva, naj skličejo občni zbor in na podlagi § 19. odst. z zadr. pravil sklenejo in naznanijo pristop. Pravila se snujče zveze imajo vsa načelstva, dobila so tudi navodila k pristopu. Dolžnost vsake zadruge je, stopiti k tej velevažni združitvi, da bomo pričeli enotno delovanje na začrtanem delavnem polju. Slišijo se dan za dnevom glasne pritožbe o se razvijajočem »fušarstvu«, nerednost pri oddaji raznih del, pomanjkanju kredita pri obrtništvi; stari, nekdanji ugledni mojstri, ki niso imeli sreče si prihraniti premoženje, se valjajo po bolnišnicah in hiralnicah; pomanjkanje sirovin in cena nabava istega za obrtništvo, posredovalnica za vaje in pomočnike, stališča k raznim pripravljajočim se postavam, ki so naperjena zoper nas, in mnogo, mnogo važnih vprašanj nam velevala, da storimo kaj za naš stan. Kdo se bo brigal za obrtnika, če ne sam; čas hiti in kliče nas dolžnost, da ne zamudimo vsega. Ko bo II. obrtni shod, nas bo masa obrtništva vprašala, kaj se je storilo za njo in gorje, če imamo samo obljube in prazne roke. Naj se z delom koj po potrditvi pravil prične; v to nam je potrebno, da smo z vsem pripravljeni, ali prvi pogoj predpriprave je, da zadruge pristop sklenejo in priglasijo. Ob tej priliki prosimo in resno opozorimo našo vladu, naj pri nastavljanju obrtnih referentov gleda na možnost uradnika in na to, da bi dotični referent živel nekako bolj z obrtništvom, teže in želje tega spoznaval, naj bi ne bili ti nam odtujeni. Gledati se bo tudi moralo, da se nastavijo izvežbani uradniki, ki se bi naj za stalno posvetili temu oddelku, ne pa, kakor je navada, da je konceptni praktikant pridelen pri okrajnem glavarstvu tako dolgo obrtnemu referatu, da postane komisar, potem pa — adijo! Toliko za danes. Z.

Štajersko deželno finančno ravnateljstvo naznanja, da bo treba napovedi, tiče se osebnodohodninskega in rentnega davka vložiti šele meseca marca (od 1. do 31. marca).

Braslovce. V sredo, 19. t. m. so nam zopet zapeli mariborski petelini nekaj lepih pesmic in oznanjevali srečno prihodnost. Bil je namreč zadnji nedeljo v cerkvi oznanjen podučni tečaj za žene in dekleta o kmetijstvu (?), katerega sta priredila ugledna kmeta dr. Korošec in dr. Hohnjec z adjutantom živinorejskim instruktorjem Kristofom iz Ljubljane. Hudomušni ljudje so pripovedovali, da bode Hohnjec podučeval kako se zrezek brez masla in Korošec — pa brez mesa — peče. Žene in dekleta so se spraševale, ako je ta gospod iz Ljubljane taisti Kristof Kolomb, ki je Ameriko našel, kajti njegovo podučevanje o živinoreji je bilo bojda tako umetno, da so ga žene spoznale za najboljšega mrca. To pa ni podučni tečaj o kmetijstvu, so se hudovale žene in dekleta, to je bila podučna politična priprava za deželnozbornske volitve. Žene in dekleta dobijo kakor je oznanjal dr. Hohnjec volilno pravico, ko takrat pa naj pokažejo svojo možnost pri agitaciji, saj imajo vendar dobre jezike in držijo tri vogle pri hiši. Dekleta naj ostanejo doma, saj se tudi na deželi najdejo vojaki za stražo, ne samo v mestih. — Kandidat je dr. Korošec.

Redni občni zbor »Trg. in obrtnega društva« v Mariboru. Dne 15. t. m. je bilo naznanjeno v »Trgovskem Vestniku«, da se vrši dne 23. marca občni zbor našega društva, ker je pa to pomota se prekljuje naznanjeno ter se vrši dne 2. marca ob 3. popoldne v restavraciji Narodnega doma. Ker bode tudi predavanje o dohodninskih napovedih in ako bode dovolj udeležencev se bode razvila debata o lani opušteni Slov. trgovski in obrtni razstavi, da, ako bode dovolj glasov se letos omogoči. Zato se vlijudno vabi notranje in zunanje člane in nečlane na obilen obisk. Po sporedu svira tamburaška godba obrtnega kluba.

Drobne novice. Iz Gornjih Haloz poročajo, da je tam osobito v leskovski fari močno razširjena škrlatica, ki se pa vedno bolj širi, ker kmečki ljudje ne ubogajo zdravnikov in njihovih čred. — Iz Ro-

gata. V občini Nadole so vlomili zadnji čas najbrže kakih hrvaških umovcih pri posenikih Bedeniku, Kamensku, Fricu in drugih ter odnesli večje množine krompirja, vina in drugih reči. Orožniki jih pridno iščejo. — Iz Celja. Kovaški učenec Schwarz je pretepel kolarskega učenca Gajška z železom tako po glavi, da mu je zlomil lobanjo in napravil več težkih ran. — V Rušah nad Mariborom so pri občin-skih volitvah prodrli v vseh treh razredih slovenski kandidati. — Iz Ptuj. Včeraj popoldne se je vršil pogreb umrlega minorita p. Mamsueta Zöhrerja. — Zopet en fajmošter častni občan. Pri Sv. Lenartu nad Laškimi je izvolil, kakor čitamo v »Straži«, občinski odbor fajmoštra Časla »v priznanje vsestranskih zaslug za občino« častnim občanom. V prihodnji seji pride še mežnar na vrsto. — Pri Sv. Benediktu v Slov. Goricah se je zastrupil z octovo esenco 80letni preužitkar Kraner. Mož je v trdnih mukah umrl. — V Središču je umrl bivši bogoslovni profesor Matija Sinko. Pogreb je bil danes popoldne. Sinko je bil rojen v Središču l. 1829. in v Gradcu za mašnika posvečen leta 1852. Služil je že zlato in biserno mašo. Ko je zapustil profesuro v bogoslovju, je bil dlje časa župnik v Ljutomeru in v Zgornji Sv. Kun-goti.

Koroško.

Iz sodne službe. Za predsednika deželnega sodišča v Celovcu je imenovan dvorni svetnik in predsednik okrožnega sodišča v Celju dr. Maks Bouvier.

Podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Celovcu občni zbor bo v soboto, dne 1. marca 1913 v mali dvorani hotela Trabesinger. Po zborovanju zabava s sodelovanjem sokolskega tamburaškega zbora iz Bovej. — Glinje.

Roparski napad. Na poti iz Beljaka v bližnjo okolico sta se približala dvema kmeticama, ki sta se vračali s trga, dva neznanca. Prosilata sta miloščino. Ko je ena brskala po denarnici je pograbil denarnico, iztrgal ji jo iz rok in na njegov klic »Lauf« sta lopova pobegnili.

Primorsko.

Iz Divače. Pri zadnji občinski volitvi v Naklem — piše »Edinost« je zmagala županova stranka. Zmagala je na ta način, da je izvolila v odbor dva cerkvena starejšini in pa moža, ki sploh drugega ne čita kakor »Slovenca«. Izvoljeni so bili samo taki možje, ki županu ugajajo. No, v prihodnje deželni odbor vsaj ne bo več županu po trikrat vračal proračunov, kakor je to doslej delal! — Liberalec.

Laška pravna fakulteta v Trstu je prodrla kakor smo že poročali proračunski odsek in je bila sprejeta. Glasovali so zanj celo slovanski poslanci, kar tržaški Slovenci povsem obsojajo. Pojasniti pa je treba pri tem, da s tem laška fakulteta v Trstu še nikakor ni zagotovljena. V informacijo ljudstva povemo, da bo moralo to vprašanje prebiti še hude boje predno bo prišlo do zagotovljenega ustanovitve. Pasirati bo moralo to vprašanje še plenum poslanske zbornice, gosposko zbornico in bo, če se to posreči stalo še vedno pred dispozicijo vlade. Da je naša nemška vlada naklonjena bolj Italijanom kot Slovanom je res, toda morda se bo dalo le še kaj narediti, da se prepriča, da bi Italijani v Trstu, čigar prebivalstvo tvori dobro tretjino Slovanov in čigar okolica je skoro izključno slovanska, dosegli najvišje šolske zahteve, med tem ko Slovani ne dobe niti zadostno ljudskih šol in se potujejo naša deca v italijanskih in nemških šolah. Videant consules...

Koliko je Slovencev v Trstu? V nemških listih se skuša razširiti dvom, da je v Trstu res 60.000 Slovencev. Ker smo uverjeni, da dotični dopisniki ne pišejo tega, morda iz zlobe ali iz škodoželjnosti, marveč le vsled svoje nevednosti jih pozivljamo, da naj se obrnejo tozadevno na uradno statistiko, ki so jo napravili Italijani sami. Vsak pa, kdor količaj pozna razmere v Trstu ve prav dobro, da je Slovencev v Trstu gotovo še veliko več, kot so jih naštel Italijani, kajti vsak se še gotovo spominja, kakšnih sredstev so se posluževali svoječasno tržaški Italijani, da bi prikrili Slovence v mestu.

Burja v Trstu. V soboto zjutraj je začela briti v Trstu strašna burja, ki je dosegla tekmo dopoldneva 114 kilometrov na uro. Burja je povzročila v pristanišču in po mestu več nezd. Več ljudi, ki so padli in se poškodovali, so morali odpeljati na rešilne postaje. V pristanišču pod štednjem se je utrgala grška ladnja »Euterpe« in je malo manjkalo, da se ni razbila ob valolomu. Rešil jo je pristaniški parnik »Audax«.

Ustavljena preiskava. Deželno sodišče v Trstu je ustavilo kazensko preiskavo proti pismonoši Andreju Bauconi, ki je bil obdolžen, da je špirlal denarna pisma.

Požar v skladišču. V skladišču Antona Sile v Trstu trgovca za južno sadje v ulici Molin piccolo je uničil ogenj večjo zalogo košev in košaric in več bal morske trave. Škoda znaša 5000 K.

Laški dijak — požigalec. K požaru na Sv. Valentinu poročajo dodatno, da je zažgal hosto laški dijak gimnazijec Bras zanašal in da se je že prej večkrat izrazil, da bo Valentina požgal. Ko je Bras zažgal grmovje so ga nekateri sošolci prosili, da naj ne požiga, toda bilo je zastonj. Ko so mu hoteli s silo ubraniti zločin je pobegnil in se jim skril. Proti nesramnemu požigalcu je uvedena sodna preiskava.

Laški odvetniki pred sodiščem. V znani zloglasni aferi laških puljskih mestnih gospodarjev, ki so delali po lastnem priznanju z občino in davkoplačevalci puljskimi po domače rečeno kot »svinja z mehomo« in bili od porotnikov kljub temu oproščeni, si je drznil v zagovor obtoženca Horaka vpelsti njegov branitelj dr. Silvestr — sedeče besede: »Priporočam svojega branjenca milosti porotnikov in apeliram na vašo italijansko narodnost, češ Nemci oprostite Nemce, Slovani Slované in tako vi kot Italijani oprostite svoje rojake kot Italijane.« Nezaslišna predznota je to in predsednik sodišča je po teh izgovorjenih besedah samo prekinil obravnavo in to še le na to, ko so začeli na galeriji Italijani ploskati. Ni torej čuda, da so porotniki z večino vsa vprašanja glede krivde zanikali in obtoženec oprostili. Gotovo pa je, da si more lahko po tem uspehu rovinjske porote vsak lahko predstavljati, kako bi se godilo Slovencu če bi prišel pred tako poroto.

K puljski aferi. iz Pulja poročajo, da je pobegnil tudi koncipient bivšega puljskega župana dr. Varetone, ki je kot znano v sodni preiskavi zaradi malverzacij na puljskem magistratu, dr. Cerlenizza. S seboj je vzel vse premoženje svojega šefa dr. Varetone, ki je kot smo poročali v nekem sanatoriju v Bologni na Laškem.

Lepi zagovori. Povodoma obravnave glede umazane puljske afere je navajal neki laški zagovornik v svojem zagovoru, da naj porotniki obtoženec oprostite, češ, naj ne pomenijo te nepoštenosti za posameznega občinarja skoro nikake škode, poneverjeni tisočaki, razdeljeni na puljsko prebivalstvo pomenijo za vsakega občinarja komaj par vinarjev izgube. To je sicer prav izbornen zagovor za ponevernike javnega denarja, kako se pa ulema to komodno naziranje s pravnim čutom in naziranjem je lahko vsakemu umevno. — Neki drugi zagovornik pa se je drznil celo porotnike pozivati, češ, obtoženci so Italijani, vi ste Italijani, Nemci oprostite Nemce, Slovenci Slovence, torej oprostite vi kot Italijani Italijane. Dalje zagovornik ni prišel, ker je predsednik prekinil obravnavo. Takih in podobnih slučajev bi lahko navedli še več in če vse to vpoštevamo, se ne čudimo več, da je obravnava izpadla za oprostitvijo zločincev, kajti porotniki gotovo niso sodili po dejanskem stanu marveč so merili pravico s političnim merilom.

Bosanski izseljenci. Lloydov parnik »Karlsbad« je pripeljal v Trst zopet 186 bosanskih Mohamedancev izseljencev, katere odpošlje skrbna avstrijska vlada v Bosno na odkazana jim zemljišča. Na poti iz Soluna v Trst sta umrli dve ženski, vrgli so jih v morje, obolele pa so 3 osebe za kozami. Izmed Mohamedancev, ki so v pomorskem lazaretu v Trstu, je umrla ena ženska za kozami.

Nesreča pri eksploziji mine na Sušaku. Na Ludovikovi cesti na Sušaku so zažgali delavci dve mini. Eksplozija je bila strašna, v minah je bilo namreč veliko preveč razstreliv. Vse manjše hiše v okolici so deloma porušene, deloma brez strehe. Kamenje je ranilo več oseb, med temi je en delavec težko ranjen. Ubila sta tudi dva konja, ki sta stala v bližini vprežena. Oblasti so uvedle strogo preiskavo, ki naj dožene kdo je nesrečo zakrivil.

Požar na Lloydovem parniku. Iz Pemanga je prišlo v Trst preko Londona poročilo, da je izbruhnil na Lloydovem parniku »Austria« in sicer med vožnjo proti Kobe v skladišču ogenj. Parnik so sicer rešili, toda ogenj je napravil veliko škodo, ki se sedaj še ne morejo ceniti. 20 ton tovara so morali zmetati med gašenjem v morje.

Poročila iz Marmarskega morja. V soboto je pripeljal v Trst z enodnevno zamudo Lloydov parnik Baron Beck. Parnik je dohitel v Marmarskem morju strašen vihar. Po celem obrežju je napravil vihar veliko škodo, zavladal je poleg tega v tamkajšnjih krajih silen mrz in ponavljalo se sneženi zameti. Vožnja ob grškem obrežju je silno nevarna, ker so poleg teh neugodnih vremen-

skih neprilik pogasene vse luči svetilnikov iz strahu pred Hamidije, o kateri ne vedo, kje se sedaj nahaja. Očividci so pripovedali, da vlada na bojišču tak mrz, da zmrzne vsak dan več vojakov.

Dnevne vesti.

K. deželnozborski volitvi Kamnik - Radovljica - Tržič. Narodno - napredni kandidat g. c. kr. notar Matija Marinček je sklical sledeče volilne shode, na katerih se bo predstavil volilcem: v Tržiču v sredo, dne 26. svečana ob 8. uri zvečer, v Radovljici v soboto dne 1. marca ob 8. uri zvečer in v Kamniku v nedeljo dne 2. marca ob polu 11. uri dopoldne. — Vseh shodov se udeležijo tudi predsednik narodno - napredne stranke ter se bo povsod razkrila v celni njeni nagoti najnovejša klerikalno - vladna politična goljufija. Sominjeniki! Udeležite se shodov v polnem številu.

Dr. Gregorič je res kandidat deželnozborski mestni mandat Kamnik - Radovljica - Tržič. Klerikalna stranka ga je v soboto oficijelno razglasila kot kandidata in v Tržiču je že priredil v družbi z dr. Lampetom shod. V kolikor je posneti iz »Slovenca«, ni dr. Gregorič na tem shodu nič takega povedal, kar bi bilo vredno pozornosti. Le eno zgodovinsko resnico nam približno. Dr. Gregorič je rekel, da je pred 25 leti sodeloval pri ustanovitvi S. L. S. in izkušnja življenja ga je le utrdila, da so načela S. L. S. prava in pravo njeno delo za ljudstvo. Dr. Gregorič pa je pozabil povedati, da je bil v teku teh 25 let enkrat zelo nasprotno mišljenja ter da je S. L. S. pobijal kar je mogel. To je bilo v tistih letih, ko je stal v taboru »Slovenskega lista«. A, da se sedaj kot klerikalni kandidat ne spominja raz tistega časa, se nam zdi naravno. Dr. Lampe, ki mu je asistiral na shodu, je precej drugače govoril, kakor je poročano v »Slovencu«, in ker se menda strmuje svojih izjav in jih je skril pred široko javnostjo, ni mogoče, da bi se z njimi bavili. Razpel na se je do trditve: »Vsak človek katerekoli stranke, ki hodi po poštenih poti, mora z nami sodelovati. V tem tiči velika predpostavka, zakaj resnica je, da vsak razumen človek, ki hodi po poštenih poti, mora korakati s stranko, ki svojo politično izjavo izraža, ki trpi in trpiti mora do smrti vsakega, kdor se ne ukloni, ki davi učiteljstvo, ki je na deželni denarjem tako, da je v lastni somišljeni, bivši deželni svetnik, ki je izšel iz uničujočih ročnic, ki je pogazil pravico, ki ima nobenega pojma o pravičnosti in se ravno sedaj pripravlja, da se politično goljufijo mestne volitve v Radovljici, Kamniku in v Tržiču pripravi ob mandat. Kdor hodi po poštenih poti, ne more iti s tako stranko!

Nemci, klerikalci pa državna obrtna šola v Ljubljani. »Deutsche Zeitung« št. 10 od 1. svečana letos na dan, ki se peča z našo ljubljansko obrtno šolo in napada brez vsake naše zaslužne šolnike! Ker vladi nimajo višjih šol, naj temu ne more obrtna šola, ki ima nalogo, da se nemško oboje na železnica in na območjih — odstrani. Da se ta naloga ne doseže, deluje ravnatelj šole, intimni prijatelj odsovljenca, gospa Hribarja s polnim parom na jeziku, da vpelje izključno slovenski učni program, via facti na tej šoli, med tem ko je prejšnja šola bila dostopna obojemu narodnostima! Na to meri že izključno slovenski napis na šoli, ker je nasproti vsem naporom še ni poročilo ga nadomestiti z dvojnimi — nemško - slovenskim. Želeli bi bilo, da bi se nemška javnost za razmere na Kranjskem malo bolj pobrigala, da ne bodo postale žrtve državne (?) in nemške predprave nasilni vslovenski prevzetnosti!! — Torej nemci priznavajo, da je državna obrtna šola v Ljubljani veličanska stvarnost za Slovence, ker bo omogočila, da bo polagoma slovensko oboje zasedlo vse službe pri železnici in veleobratih na Slovenskem in s tem izrinilo Nemce iz njihovih sedanjih pozicij. Naši klerikalci pa pravijo, da je ta šola nepotrebna in da bi morali z ustanovitvijo te šole čakati tako dolgo, da bi nam država sama na svoje stroške zgradila šolo na poslopje. In ker mestna občina ljubljanska ni čakala na sveti »nikoli«, za to tudi ne sme dobiti deželne podpore, da bi bila dežela bolj kakovostna pri kateremkoli drugem učnem zavodu vezana in dolžna čim najizdatneje podpirati to šolo. Zato so tudi klerikalci v zadnji seji občinskega sveta ljubljanskega glasovali proti temu, da bi se vložila prošnja na deželni odbor za podporo. S tem so dovolili, da jih vodijo pri njihovem napredovanju obrtni šoli samo strankarski, ne pa stvarni razlogi. Ker je državna obrtna šola, ki je po priznanju Nemcev samih za Slovence več vredna, kakor juridična fakulteta, sadurda in dela naprednih faktorjev, za

to ne sme dobiti deželne podpore! To si bo treba zapomniti za prihodnje občinske volitve!

Nemškutarski časopis v slovenskem jeziku. Z Dolenjskega nam poročajo: Ljubljanski nemškutarski pošiljajo na naslove takozvanih Loliših starih Kranjcev po Dolenjskem vabila, naj pristopijo konsorciju za izdajo novega slovenskega patriotično pisanega lista. Nujna potreba tega lista se utemeljuje s tem, da so drugi slovenski listi baje premalo patriotični in ima novi list namen, patriotizem Slovencev dvigniti. Od tistih ljudi, ki so v Badenjevih časih v ljubljanski kazini škandalozno počenjali s cesarjevo podobo naj se Slovenci zdaj patriotizma uče! Kolikor je znano so ljubljanski nemškutarski patriotje imeli doslej po Dolenjskem še malo uspeha in veliko smole.

Iz deželnega odbora. Za tehničnega in komercialnega ravnatelja deželnih hidroelektričnih naprav se imenuje na podlagi posebne pogodbe inž. Dušan Srnc. — Predlogu c. kr. deželne vlade glede razdelitve Cesarja Fran Josipa ustanove v podporo obrtnih - nadaljevalnih šol se ne pritrjuje, temveč zahteva, da se izključita od te podpore Idrja in Zagorje ob Savi, ker se v tamošnjih obrtno - nadaljevalnih šolah ne poučuje veronauka. (Notabene: ne resničnega veronauka, temveč političnega hujskanja katehetov - petelinov se po pravici branijo napredni kuratorji obrtno - nadaljevalnih šol). — Podpornemu društvu za slovensko visokošolce v Pragi se odkloni vsaka podpora, pač pa dovoli 400 K »Češki ligi akademski«, ki je dokazala, da podpira tudi pri klerikalnih slovenskih dijakov. — Zopet se je spokorilo par učitelje in samskih učiteljev, katerim se vsled tega naknadno dovoli 10—25% draginske doklada. — Novi zakon o deželni davščini o prirastku na vrednosti nepremičnin se ni prodrl do spoznanja občinstva, zbog česar je deželni urad čisto prisiljen, nekavotati 10% kazni. Vsled tega se izda poseben razglas in pouk, da v prihodnje deželni odbor ne bo več v položaju, take kazni odpuščati. Pozor torej, prodajalci in kupci zemljišč!

Odlikovanje. Cesar je podelil načelniku državnopravnega oddelka min. predsedništva, ministerialnemu svetniku dr. Ivanu Žolgerju viteški križ Leopoldovega reda.

Umrli je v soboto 22. t. m. v 78. letu svoje dobe gimn. profesor v p. Anton Skubic, ki je ostal gotovo vsem svojim nekdanjim učencem vedno v blagem spominu. Rodil se je v Šmarju na Dolenjskem leta 1835, ter je dovršil svoje studije iz klasične filologije na Dunaju. Bil je potem 2 leti suplent v Gradcu ter je prišel kot prvi učitelj na spodnjo gimnazijo v Kranju in leta 1864. na c. kr. drž. višjo gimnazijo v Ljubljani. Tu je ostal do leta 1886., ko je moral zapustiti zavod zaradi bolezni. Bil je znan kot filolog in obče spoštovan kot prvi učitelj, ki je živel samo za druge in razdal vse, kar je imel, revnim. Tudi kolegi se ga gotovo še z veseljem spominjajo. skromnega moža s tako blagim srcem.

Razstava dobrot umetniške loterije. Včeraj dopoldne ob 10. so v Jakopičevem paviljonu otvorili razstavo onih slik, ki so določene za dobrote umetniške loterije. Navzoč je bil odbor »Splošnega ženskega društva«, na čelu mu predsednica gospa Franja dr. Tavčarjeva in mnogo drugih uglednih dam in gospodov. Razstava je napravila najboljši vtisk. Vse slike so res umetniška dela in kdor si jih ogleda, se je pač prepričal, da so vredne tistih par kron, ki jih človek žrtvuje za umetniško loterijo. Razstava je odprta vsak dan od 10. dopoldne do 4. popoldne in sicer brezplačno. Kakor čujemo, je srečje že sicer mnogo razprodanih, vendar pa še ne toliko, kakor bi bilo želeli. Zato znova pozivamo slovensko občinstvo, naj pridno sega po srečkah, saj s tem podpira plemenito stvar in žrtvuje svoj obol za naše nadarjene, podpore nujno potrebne slovenske umetnike!

Za reformo srednje šole na Kranjskem. Društvo inženirjev v Ljubljani je bilo povabilo za nedeljo, dne 16. februarja v mestno posvetovalnico v Ljubljani vsa ljubljanska stanovska društva z namenom, da sklenejo skupen korak pri tukajšnji deželni vladi v prilog reformnim zavodom. Izmed 17 povabljenih društev je bila zastopana po svojih delegatih večina. Na sestanku je predaval o pomenu reformnih zavodov gosp. profesor Wester, na kar se je vnela živahna debata o vprašanju, kako koraki naj se store, da dobi tudi Kranjska, kot edina kronovina brez takih zavodov, svoje reformne srednje šole. Ker so bili vsi reprezentanti stanovskih organizacij enodušno prepričani o potrebi takih zavodov, so sklenili, da se odpošlje deželni vladi spomenica z resolucijo, s katero naj se jo naprosi, da čimprej

povzroči usanovitev takih zavodov v Ljubljani, obenem pa se naproša »Društvo inženirjev v Ljubljani«, naj ohrani to zadevo še nadalje v evidenci ter po potrebi zopet skliče take sestanke. Spomenica, katero izroči deželni vladi posebna deputacija, sestavljena iz predsednikov »Društva inženirjev v Ljubljani«, »Društva zdravnikov na Kranjskem«, »Društva »Pravnik« in društva »Merkur«, se glasi: Visoka c. kr. deželna vlada! Visoka c. kr. ministrstvo za bogocastje in nauk je z naredbo z dne 8. avgusta 1908, št. 34.180, določilo, da se sinesjo poleg že obstoječih srednješolskih zavodov osnovati novoorganizirani osemrazredni zavodi, med temi tudi osemrazredne realne gimnazije (tip A). Merodajna za to odločitev min. uprave je bila očitno dejanska potreba naših kulturnih in socialnih razmer in ta je našla izraženo v odločnih izjavah najširših krogov avstrijskega razumnštva. — Upravičenost in tehtnost te naredbe najbolje osvetljuje dejstvo, da je tekom štirih let naraslo število takih reformnih zavodov na 88, da imajo že skoro vse kronovine razven Kranjske svoje realne, oziroma reformne gimnazije. A tudi na Kranjskem, kjer je sicer za sedanje potrebe zadostno število humanističnih gimnazij, se javlja vedo glasneje na živih potrebah utemeljena želja prebivalstva po zavodih te vrste, pač predvsem zato, ker se nudi mladini šele v poznejših letih, ko je že godna za samostojno izbiro bodočega poklica, prilika, da se posveti vsakršnim študijam humanističnega ali tehničnega značaja. V dokaz za to zanimanje v naši deželi so soglasno sprejeti sklepi mestnih občinskih zastopov v Ljubljani, v Kranju in v Novem mestu, ki so že pred letom dni prosili za ustanovitev, oziroma preosnovo obstoječih gimnazij v novo organizirane realne gimnazije. Pa tudi vobče prodira v naših stanovih želja po taki reformi. In ko je »Društvo inženirjev v Ljubljani« povabilo zastopnike 17 ljubljanskih stanovskih organizacij k skupnemu posvetovanju, kako da bi se tudi na Kranjskem in posebe v Ljubljani osnovali taki reformni zavodi, so zastopniki podpisanih društev na tozadevnem sestanku dne 16. februarja t. l. ob 10. dopoldne v mestni zbornici ljubljanski, soglasno sklenili sledečo resolucijo: »Visoka c. kr. deželna vlada se naproša, čim prej vse potrebno ukreniti, da se prične z organiziranjem reformnih srednjih šol tipa A že s pričetkom šolskega leta 1913/14.« Ko si torej usojamo predložiti to resolucijo, vdanu prosimo, da bi visoka c. kr. vlada blagoizvolila se ozirati nanjo. Deželni predsednik je sprejel odposlano deputacijo dne 22. t. m. in jo zagotovil, da se za reformne zavode zaniমা tudi c. kr. deželna vlada ter da pride ta točka v prav kratkem času na dnevni red deželnega šolskega sveta.

»Beg narodne dame.« Vdova gimnaziskega suplenta Ozmeč si je s prihranki mnogotelega dela ustanovila kupčijo s klobuki in je prišla na nič. Zarabili so ji vse, kar je imela; še poročni prstan so ji vzeli z roke. Ker si ni mogla drugače pomagati, je šla v Ameriko služiti, da poskrbi za svoje otroke. »Slovenec« predstavlja to kot »beg narodne dame«, dasti je že šest tednov pred odhodom vedela vsa Ljubljana, da pojde gospa v Ameriko, ker tega ni nič skrivala. Kaj pa, če bi ljubljanski škof enkrat naredil bilanco? Morda bi videl, da je že deset let zrel za konkurz!

Pregibanje naprednega časopisa. V občini Prečinja je neka vas, kamor dohajajo samo »katoliški« listi. Edino ena hiša ima »Slovenski Narod«. Izprva so ji prorokovali, da se bo radi tega pogreznila, no pa še stoji. Župnik niti spati ne more zaradi tega edinega »Naroda«. Vse, z lepa in z grda je že poskušal, da spravi še to »pohujšanje« iz dotične vasi ven. Pa pohujšanje se trdovratno drži. Ko je župnik uvidel, da pri možu nič ne opravi, se je zatekel k ženi. Pridna ženska, ampak bognekdaj besedo ziniti čez gospoda. Je takoj ožen v strelhi. To je župniku znano in zato je poskusil naskok na to trdnjavo. Kjer vidi ženo, ji že piha na dušo: proč z »Narodom« iz hiše. Vsaj vam preskrbim jaz zastoj kar hočete brati izmed naših listov. — To bojkotno sredstvo se zdaj kot novi evangelij proti »brevverskim« listom oznanjuje po celi Dolenjski. Glavno vlogo pri tem igrajo seveda kaplani, posebno če so drugače »fest«. S tem pride na vrsto vprašanje, ki bi ga bilo treba že zdavno rešiti. Vprašanje namreč, koliko imamo takih hiš, kjer res mož hlače nosi. In s tem v zvezi še drugo vprašanje: Če so doslej možki na ljubo miru v hiši glede odločnega nastopa v politiki kapitulirali pred ženo, zakaj ne bi odslej naprej zaradi ljubeznivega miru v hiši odjenjale ženske in ostale v kikih. Rešitev obojih vprašanj leži v rokah vseh tistih mož, ki so v vsakem oziru res možje.

Okrajni cestni odbor idrijski je v svoji seji dne 13. t. m. odobril računski zaključek za leto 1912. Račun izkazuje 2.816 K 57 v dohodkov in 34.103 K 82 v stroških, prebitka torej 35.712 K 75 v. V tej seji se je nadalje sklenilo, da zgradi idrijski cestni odbor okrajno cesto iz Spodnje Idrje po konomeljski dolini na Oblakov Vrh, od tu pa naj bi goriška deželna uprava zgradila cesto do državne ceste Idrja - Sv. Lucija. S to cesto bi se za nekaj kilometrov približala Idrja železniški postaji Sv. Lucija - Tolmin na državni železnici. Gradbeni troški kranjske proge znašajo po proračunu 380.000 K, od teh pokrije kranjska dežela 125.400 K, ostale pa cestni odbor idrijski, ki pa upa, da bo nekaj gradbenih stroškov prevzela tudi državna uprava. Zgradbo ceste bo vodil deželni stavbni urad in se baje z delom prične že letošnje spomlad. Tako bo imel idrijski cestni odbor dve veliki cesti hkratu v gradbi, ono iz Zirov v Logatec in sedaj še kanomeljsko. Okrajni cestni sklad idrijski si je torej nadel občutno breme, ker ne gre le za gradbene stroške pri novih cestah, marveč tudi za poznejše njihovo redno vzdrževanje. Zakaj se ena ali druga cesta ni gradila kot deželna, da bi tako tudi dežela nosila nekaj vzdrževalnih stroškov! Tudi je neumevno, da se grade ceste preje, kakor je določen državni prispevek. In če je okrajni cestni odbor idrijski tako radodaren za nekatere občine, zakaj ne uvažuje večletnih opravičenih prošelj dolske in idrijske občine za prevzem nekdanje državne ceste iz Idrje na Vrhniko med okrajne. Tudi občinska cesta na Vojsko naj bi se sprejela med okrajne. To bi se moralo tem opravičenejšje zgoditi, ker itak nosi idrijska občina skoraj vse breme za ceste v idrijskem okraju. Mesto Idrja naj plačuje precejšnjo okrajno doklado, poleg tega pa še vzdržuje ceste, ki bi jih pravzaprav moral že davno prevzeti okraj v svojo upravo.

Kinematograf »Ideal«. Krasna afriška živalska drama »Kralji gozdov«, v kateri se vidi krasne eksplanse levov in jagarjev, predvaja se samo še danes in je oba dni obiskovalce kinematografa kar najbolj zadovoljila. Tudi drama »Nro. 482« iz življenja pustolovca je velezanimiva. Sploh je cel spored prvovrsten in se priporoča v poset. Jutri nov spored s senzijsko dramo »Hčerke komanderja« z gospo in gospodom Wieth v glavni vlogi.

Dozdevni obstreljenec. V soboto dopoldne je čuvaj v Mestnem logu, Fran Gorenjec, zasakil nekega neznanega moškega, ki je sekal mlada drevesca in ga stavil na odgovor. Pri tem se je neznanec zakadil v Gorenjca in ga vrzel na tla. Ko je ta vstal, je potegnil samokres in z njim ustrelil v stran. Nato neznanec pograbil za sekuro in mahne z njo proti čuvaju, katerega bi bil neizogibno zadel po glavi, ako bi se mu ta ne bil pravočasno umaknil in nato še enkrat ustrelil. Pri tem pa neznanec pade in pravi, da je na nogi ranjen ter zahteva od čuvaja pomoči. Le-ta je šel precej v trnovsko policijsko stražnico ter cel dogodek naznanil. Takoj je šla na lice mesta policijska komisija in tudi z rešilnim vozom so prišli po ranjenca. Ko pridejo na kraj dogodka, so iskali in iskali, a ranjenca ni bilo nikjer — je takoj za čuvajem odnesel pete. Ko je padel, je čuvaj rekel, da je posestnik Jakob Zajec iz Črne vasi št. 10, kar se je pa izkazalo za neresnično.

Jih bode pa še 12. Pred nekaj časom je neki hišnik ponoči tako razgrajal in kalil po ulici noč in mir, da ga je mora stražnik ovaditi, vsled česar je bil kaznovan na 12 ur zapora. V soboto popoldne pa se ga je bil možakar zopet nasrkal in prirohnal na Ambroževem trgu nad dotičnega stražnika, češ: »zaradi vas sem zadnjič na magistratu dobil 12 ur zapora, pa vas bo kmalu hudič vzel najprvo bo vas, potem pa mene ite.« Ker je možiček pa le sitaril in silil v stražnika, mu je ta zagrozil z aretacijo, da se ga je strelil. Bržkotne zopet ne izteče brez ur.

Dobrota je sirota. V soboto je neki drvar povabil v neko gostilno v Florjanski ulici tri svoje prijatelje ter jih dobro pogostil in naposled pri mizi nekoliko zadremal. Ko se je zbudil, je opazil, da mu je bila med tem časom iz žepa izginila denarnica, v kateri je imel okoli deset kron denarja. Mož sumniči tatvine svoje prijatelje, ki pa trdijo, da ni imel nič denarja. Zadevo bode razsodilo sodišče.

Poreden paglavec. Ko je v soboto zvečer peljal osebnih vlak čez prelaz v Orlovi ulici, je nek šletni paglavec zalutal vanj kamen, s katerim pa ni zadel okna. Policija je poredneža izsledila.

Med igralci. V soboto zvečer sta v neki gostilni na Dunajski cesti dva igralca igrala igro »domino«. Po končani igri sta se pred gostilno sprla, naposled si pa skočila v laze in je pri

tem eden zapustil bojno polje s krvavo glavo ter je šel iskat zdravniške pomoči.

Nerodnega. Včeraj zvečer sta šla po Šelengurgovi ulici dva precej nadelana kovaška pomočnika ter začela trkati po kazinskih oknih. Poneže sta pa na Kongresnem trgu srečala nekega dijaka, ki se je peljal s kolesom, v katerega sta se zagnala in ga vrgla raz kolo. Stražnik je oba odvedel v urad.

V Ameriko se je včeraj hotel odpeljati 1893. leta v Roprij, občina Drivenik pri Cirkvenici rojeni Fran Ropac ter se s tem izogniti vojaški dolžnosti. Namen mu je pa na južnem kolodvoru službujoči nadstražnik Jakob Kržan preprečil s tem, da ga je aretoval in se hode moral vrniti zopet domov. Fant je imel pri sebi 524 kron denarja.

Delavsko gibanje. Včeraj so se z južnega kolodvora odpeljali v Ameriko 4 Hrvati, nazaj je prišlo pa 20 Hrvatov in Slovencev in 70 Bolgarov. 65 slovenskih tesačev je šlo v Romunijo, 15 Romunov na Reko, v Novo mesto pa 30 slovenskih zidarjev. — Predvčerajšnjem je šlo v Ameriko 10 Slovencev, 17 Hrvatov in 17 Macedoncev in 4 Črnogorci. V Heč je šlo 14, v Buchs pa 10 Hrvatov. Na Dunaj se je odpeljalo 16 Kočvarjev, nazaj jih je prišlo pa 19.

Našla je gospa Marija Pečnikova kolobar telefonske žice ter jo oddala pri magistratu.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda so poslali vsled okrožnice podružnice v Matenji vasi »vojno odškodnino« gg.: Brez podpisa položnica iz St. Petra na Krasu z dne 15. februarja t. l. 2 K, Srečko B. nečitljivo; v Trstu 4 K, Iv. Sever, Postojna 1 K, Mate Bukovčan, trivec v Postojni 1 K, Premrl & Jančar, Ljubljana 5 K. Slovenici v Banjaluki so zbrali 200 K za karmen. Na Blagovni pri St. Jurju so darovali 4 K: Kučanda, Gaber, Gosak, Novak ter Marica in Joško Simončič. G. Pr. Oset je poslal iz nabiralnikov v Trbovljah 30 K 65 v. To je vsekako lepa vsota, nabrana v enem mesecu navzlic vladajoči epid. bolezni, draginji in neugodnim polit. razmeram. Prvo mesto zavzema zopet gostilna Počivavškova, izkazala se je tudi dobro gostilna Goropevškova. Pohvalno omenjamo zopet vrglo gospico Gizelo Očepekovo, ki deluje na prosep C. M. družbe vstrani in neustrašeno, dasi jej s strani nezavednih, ali zapeljanih rojakov često mečejo pod noge polena. — Na občnem zboru C. M. podružnice v Hrastniku je nabrala gđc. vrtnarica Minka Richter 8 K 52 v. Hvala!

Tvrka Adolf & Aleksander Jacob, Dunaj, VIII. Piaristengasse 17, je poslala družbi od prodanih svačičnih papirkov in svačičnih ovitkov lepo vsoto 200 K. Tudi te vrste družbinega blaga nikarte omaloževati! Pomislite! V dobi od 1. 1906 do letošnjega leta je izročila omenjena tvrka od prodanih svačičnih papirkov in ovitkov 1907 K 91 v.

V spomin pok. Avgustu Praprotniku, bivšemu nadučitelju, pozneje trgovcu in posestniku v Lokvi pri Divači, je naklonil pokojnikov sin Slavoj Praprotnik, istotako bivši učitelj in sedaj trgovec znatno vsoto 1000 K. Velikodušni darovatelji je s tem spolnil tiho željo blagega pokojnika, ki se je vedno živo zanimal za plemenito delovanje naše šolske družbe ter ji naklonil dvakrat pokroviteljsko po 200 K. Istotako idealni rodoljub je tudi sin Slavoj, ki je ustanovil v Lokvi C. M. podružnico, ki se je pred leti zavaroval z enim delom na korist C. M. D., a sedaj položil tako knežji dar domu na altar. Slava spomnu pokojnega vzornega rodoljuba, čast in hvala g. sinu in celi Praprotnikovi rodbini.

Za C. M. obrambni sklad so se nadalje oglašili sledeči p. n. gg.: 1085. I. Brinšek, trgovec v Trnovem, plačal 200 K; 1086. Tridentinski Slovenci, plačali 15 K; 1087. Banjaluški Slovenci, plačali 200 K.

Društvena naznanila.

Občni zbor. Pri polni mali dvorani Mestnega doma se je vršil včeraj dopoldne občni zbor pogrebne družbe »Marijine bratovščine«. Društveni tajnik poroča, da je prejšnji predsednik gosp. Franjo Majer vsled starosti in oslabelosti odstopil. V znak priznanja za njegovo večletno delovanje se dvignje člani s sedežev. Po izkazu letnih računov je imelo društvo 16.341 K 81 v dohodkov in 15.651 K 37 v stroških. Za 120 velikih in 3 otroške pogrebe se je izdalo 10.357 K 94 v, torej je bilo z 31. decembrom 1912 690 K 44 v prebitka. Skupno premoženje znaša 51.338 K 67 v. Enoglasno sta bila izvoljena gg. Franjo Jeločnik za načelnika in Franjo Škof za namestnika. Za preglednika računov: Fr. Burger, Anton Illerschitz

in Ivan Jakopič. Med posameznimi nasveti se je mnogo govorilo v zadevi podražanja vožnje umrlih članov na pokopališče, ker je baše sedanjí lastnik pri vsakem pogrebu vožnjo podražal za 4 K. Izvoljeni so bili 3 odborniki, katerih naloga je, da se v ti zadevi z lastnikom pogode, da se, če mogoče, to podražanje, ki bi bilo društvu silno v škodo, odpravi. Ker ni bilo nadaljnjih nasvetov niti ugovorov, je načelnik zborovanje zaključil.

Slovensko akademsko društvo »Ilirija« v Pragi. III. redni občni zbor se vrši dne 26. svečana 1913 ob 8. uri zvečer v prostorih Narodnega doma na Vinogradih. Slovanski gostje dobrodošli.

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. Jutri v torek (par) se prvič na slovenskem odru vpripori Jacobyeva dramska noviteta »Greh iz mladosti«, ki na gledališki efektén način izlikava razdor v rodbini, povzročen po grehu iz mladosti. V znano spretni režiji g. Skrbniška vestno naštudirana igra, ki se ponaša z efekténostjo Sudermannovih dram, nudi nositeljici glavne vloge najhvaležnejšo priliko, razvijati vse svoje igralske zmožnosti in se izkazati kot mislečo umetniško stvariteljico. Glavno vlogo igra gospa Avg. Danilova, po občem priznanju najdovršenejša interpretinja psihološko kompliciranih ženskih karakternih vlog. Med odmorí koncert celotnega orkestra Slov. Filharmonije. — V sredo se izven vsakršnega »abonnementa« kot kronska predstava zadnjič v sezoni vpripori velezbavna Offenbachova opereta »Orpheus v podzemlju«.

Slovensko gledališče. V soboto in nedeljo zvečer je pela naslovno vlogo v Puccinijevi operi »Butterfly« gospodinja primadona Lowszinska. Njena zunanost je bila jako priključna, njena igra diskretna in čustvena. Z mehkim, toplim in blagovzročnim sopranom je prepela nesrečno zgodbo male in zapuščene Japonke in našla zlasti za svojo tugo v drugem in tretjem dejanju presrečne in prave nijanse. Ostali so bili dobri, obisk velik.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča.

Malá ubilalec. Komaj 21letni Janez Cajhen, delavec v Sneberjah, zaradi pretepa je dvakrat kaznovan, je strasten žganjevec in sirov človek. Dne 23. novembra m. l. okoli 7. zvečer je zapustil v družbi Lovrenca Tomažiča, tovarniškega delavca in Franceta Presetnika gostilno Marije Schwenner v obližju tovarne za lim, kjer so pridno pili ta grenkega. Krenili so od tu proti Sneberjem, potem na zavili na levo proti Smartnem ob Savi. V bližini Dolničarjevega kozolca je prišlo med obdolžencem in Tomažičem zaradi neke malenkosti do prepira, tekoma katerega je vrzel Cajhen Tomažiča ob tla. V ta prepir je posegel tudi Presetnik, ter slednjega do tega pripravil, da je podal obdolžencu roko. Naenkrat na je potegnil Cajhen nož iz žepa in z ostrijo sunil z veliko močjo v desno stran prsi. Ne da bi zinil besedo se je pri tej priliki zgrudil Tomažič na tla in umrl. Pri raztelesenju so dognali, da mu je presekala obdolženec žilo odvodnico in je nastopila smrt vsled notranjega izkrvavljenja. Kakor ponavadi, se tudi Cajhen izgovarja s popolno pijanostjo, češ, da se ne ve na posamezne dogodke spominjati, za katere je na prvi zaslišbi prav dobro vedel. Zaslišane priče niso mogle potrditi njegove popolne pijanosti.

Sleparske nune heracle — oznanjevalke konca sveta. Pred nekaj tedni so aretirali v okolici Tičina dve nuni, ki sta nabirali milodare za razne dobrodelne namene. Izročili so jih na ovadbo nekega župnika tamošnjemu okrožnemu sodišču, ki je uvelo preiskavo. Preiskava je dosegla, da sta aretiranki res nuni in sicer Marija Erilova in Frančiška Šostakova in sicer članici konvikta za oskrbo revnih bolnikov. Potepali sta se že deli časa po Moravski in zapravljali nabrane milodare. Bili sta v zvezi tudi z neko družbo v severni Moravi. Ta družba je oznanjevala nov nauk, glasom katerega bo v kratkem konec sveta in vesoljna sodba. Na čelu te družbe je bil neki bivši profesor Florian, ki je izdal tudi posebno brošuro o svojem novem nauku. Napravil je vsled lahkovernosti ljudi imeniten škof. Sleparski nuni sta oznanjevali tudi ta bedasti nauk in res preslepili veliko lahkovernih in neumnih ljudi, da so jima dali lepe podpore. Sleparski nuni sta bili celo tako predrzni, da sta prosjaki tudi v raznih farovžih in na uradih. Končno na sta se le ujeli. Pri aretaciji so našli pri njih še 2000 K denarja. Pri ohranavi sta po daljšem tajenju goljufijo priznali. Okrož-

no sodišče jih je obsodilo in sicer vsako na 6 mesecev težke ječe.

Razne stvari.

* **Prvi shod poljskih odvetnikov** se bo vršil prihodnje leto.

* **»Poljska Siraža« v Krakovu** namerava izdati seznam poljskih tvornic in svrhu bojkota pruskih tvornic kot — zahvalo za protipoljsko politiko.

* **Dva milijona rubljev za ruska vseučilišča.** V Ljubi je pred kratkim umrl inženir Semikolnikov, ki je zaustil vse svoje premoženje — dva milijona rubljev — ruskim vseučiliščem.

* **Tragična nesreča.** Iz Kölna poročajo: V holandskem kraju Oldenlamer se je neki deček udril pri drsanju. Njegova mati in sestra sta ga hoteli rešiti, toda vsi trije so utonili.

* **Dvatisoč romarjev ponesrečilo.** Arabski listi poročajo, da se je konec meseca januarja ponesrečila karavana, obstoječa iz 2000 romarjev, ki je bila namenjena iz Medine v Hodžo in sicer, zaradi velike povodnje. Vsi so potonili.

* **Milijonsko naročilo za rusko armado.** Berolinska »Tagl. Rundschau« poroča, da je ruska vojaška uprava naročila v nemških in ruskih tvornicah za več milijonov podkev, žebeljev za podkove i. dr. Naročilo je tako veliko, da je vsa kavalarija, obstoječa iz 23 divizij, preskrbljena za delj časa. Dobavni rok znaša štiri do šest tednov.

* **Bavarski major aretiran v Italiji zaradi špionaže.** Iz Monakovega poročajo, da so v bližini Spezie aretirali vpokojenega bavarskega majorja Maksa Kesslerja, ker je osumljen špionaže. Kraljevo poslanstvo pri Kvirinalu je takoj uvedlo preiskavo ter dognalo, da so majorja Kesslerja mornariški vojak sicer prišli, vendar pa ga je merodajna oblast takoj izpustila.

* **Velike zastrupitve v kinematografu.** »Berliner Tagblatt« poroča iz Pariza: Čuden slučaj se je pred par dnevi v kinematografu na rue Pernety dogodil. Med predstavo filma, ki je trajala pol ure, se je pokvarila peč in gledalščé se je napolnilo s plini. Ko so po končani predstavi zopet prižgali svetilke, so videli, da je velik del gledalcev brez zavesten. Nekateri so se kmalu zavedli, toda dvajset oseb so morali prepeljati v bolnico.

* **Mladoturški minister javnih del** je mladoturški Romunc ali Kucovlah Nikola Bačareia; z njegovim imenovanjem so hoteli Mladoturki pridobiti Romunce proti Bolgarom. Bačareia ima za seboj pestro, skoro pustolovsko preteklost. Po očetu je Bolgar, mati je bila Kucovlahinja. Narodil se je v Prilepu in je tam tudi obiskoval bolgarsko šolo. Po očetovi smrti je obiskoval romunski gimnazij v Bitolju; tam so bili njegovi součenci Staori Naumov, eden izmed urednikov časopisa »Večerna Pošta«, arhitekt Torbov in drugi Bolgari v Sofiji. Vsled priporočila romunskega šolskega nadzornika Margarita je dobil stipendij v Bukareštu, kjer je dokončal vseučilišče. Nekaj časa je tam deloval pri neki trgovski tvrdki, toda iz političnih vzrokov je bil izgnan iz Romunske. Skušal se je naseliti v Sofiji, kjer ima sorodnika, toda popolnoma brezuspešno. Odšel je torej v Carigrad in tam je napravil karijero. Po mladoturškem preobratu so ga dali Mladoturki izvoliti za poslanca, pozneje so ga imenovali za senatorja in končno tudi za ministra javnih del. Na gimnaziji v Bitolju mu součenci niso drugače rekli nego Nikola Zvončeto, t. j. Zvoneček. Morda se bo izkazal kot tak in bo pomagal zvoniti Turčiji — mrtvaško pesem.

* **Misteriozna afera.** Iz Curiha poročajo: Že par dni govore tukaj o senzacionalni finančni aferi. Pol leta že stanuje v Curihu ruski baron Tilinsky pl. Mosyr, ki trdi, da ima zadolžnico japonske vlade v znesku 138 milijonov jenov. Do te zadolžnice je prišlo na ta način, da so trije visoki ruski častniki l. 1904 izročili japonski vladi načrte trdnjave ob Tihem oceanu, med tem tudi načrt Port-Arturja. Za to je izstavila japonska vlada te menice po 46 milijonov, ki so plačljive v Tokiju 22. marca 1915. Pogodba pa ima klavzulo, da se menice ne smejo niti lombardirati, niti depozirati. Omenjeni trije častniki imajo nadalje dolžnost, da do dospelka menic pomagajo po možnosti Japonski. Za slučaj, da bi bila Japonska pred 3. marcem 1915 zapletena v novo vojno, tedaj mora država plačati dolg le v slučaju zmage. Končno Japonski tudi ni treba nagraditi menic, če pride o zadevi kaj v javnost. Tilinsky je že pol leta poskušal v zvezi z Hanoverancem Schwankejem in nekim curiškim bankirjem dobiti na te menice posojilo. Bil je v jako živahni zvezi z Londonom, Parizom, Amsterdamom in Draždani. Posamezne banke, med temi Draždanska banka, so stavile ponudbe, vendar pa zahteva-

jo, da se jim predlože originalni akti, češar pa Tilinsky noče storiti, v Curihu si je izposodil več nego stotisoč frankov. Po nekem odvetniku je izvedelo celo zadevo japonsko poslanstvo na Dunaju, ki je takoj pooblastilo konzula v Curihu, da začne preiskovati zadevo. Konzul je izjavil, da zazdaj ne more ničesar poročati o pristnosti zadolžnice japonske vlade. Tudi rusko poslanstvo v Bernu je bilo informirano, na kar je začel vojaški ataše polkovnik pl. Gourko preiskavati zadevo. Tilinsky je izjavil, da se je izdajstvo izvršilo le v prispelih ruske revolucije.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vojna na Balkanu.

Nova mirovna pogajanja.

London, 24. februarja. Angleški politični krogi so glede situacije optimističnega naziranja. Angleška vlada je večerj zaupno vprašala v Sofiji, pod katerimi pogoji bi bila Bolgarska pripravljena obnoviti mirovna pogajanja. Angleški poslanik v Sofiji je naznanil, da je Haki paša zaupno povedal, da bi sklenila Turčija mir na podlagi kolektivne note velesil. Turški ministrski svet je vzel večerj poročilo Haki paše na znanje in mu poslal nove instrukcije.

Konferenca veleposlanikov.

Dunaj, 24. februarja. Konferenca veleposlanikov hoče očividno zopet dokazati, da ni njena naloga storiti pozitivno delo, zato se je zopet odgodila.

Optimizem berolinskih vladnih krogov.

Dunaj, 24. februarja. Korespondent »Neue Freie Presse« brzojavlja iz Berolina, da nemški merodajni krogi z vsoto gotovostjo računajo na to, da se bodo na četrtkovni konferenci veleposlanikov v Londonu poravnala vsa med Avstro-Ogrsko in Rusijo obstoječa nesoglasja.

Bolgarska in Remunska.

Frankobrod, 24. februarja. Iz Bukarešte brzojavljajo: Pri sprejetju posredovalnega predloga velesil se je romunska vlada sklicevala na člen 6. haške konvencije, glasom katerega ima posredovanje samo značaj sveta. Kje se bo vršilo posvetovanje razsodišča, še ni znano; najbrže pa se ne bo vršilo v Londonu.

Sofija, 24. februarja. Danes bodo zastopniki velesil storili v Sofiji skupni korak v zadevi posredovanja v bolgarsko-romunskem sporu.

Sofija, 24. februarja. Zastopniki velesil so se večerj ob 1. popoldne posamezno oglasili pri bolgarski vladi in nasvetovali ministrskemu predsedniku Gešovu, da naj prepusti rešitev spora med Bolgarsko in Romunsko velesilam ter naj se Bolgarska podvrže razsodbi velesil. Gešov je nato odgovoril, da bo o tem poročal ministrskemu svetu in potem podal oficijozni odgovor.

Skader.

Cetinje, 24. februarja. Vse vesti, da so doživeli Črnogorci kak poraz ali da so morali ustaviti prodiranje proti Skadru so zlobno izmišljene.

Belgrad, 24. februarja. Tasi princa Mirka general Aleks. Konstantinovič je bil pri Tarabošu težko ranjen.

Srbski ranjenci izpred Skadra.

Berolin, 24. februarja. »Vossische Ztg.« priobčuje brzojavko iz Skoplija, da so tjakaj pripeljali 1500 srbskih ranjencev izpred Skadra. 200 izmed njih jih je bilo tako težko ranjenih, da so jih morali pustiti v skopelskih bolnicah.

Pri Cataldži in na Kerzencu.

Pariz, 24. februarja. Francoski listi poročajo, da so se Bolgari umaknili do Corlija in da so Bolgari zapustili tudi mesto Silivri.

London, 24. februarja. Poročevalec »Daily Chronicle« brzojavlja iz Konstanca, da se je vršila v soboto pri Bulairu krvava bitka, ki se je končala s porazom turških čet.

Odrin.

Sofija, 24. februarja. Bolgarska vlada je obvestila zastopnike velesil, da ne priznava nevtralnega pasu v Karagaču. Bolgarsko vrhovno poveljništvo zahteva, da zapuste tuji mesto, ker je edino na ta način mogoče, da se obleganje nemoteno nadaljuje.

Solun.

Solun, 24. februarja. Pristaniško poveljništvo je izdalo odredbo, ki prepoveduje ponoči ladjam pristajanje v pristanišču, pač pa smejo ladje pristanišče zapuščati.

Šestindeset milijonov za Turčijo.

Rim, 24. februarja. Oficijozni »Popolo Romano« potrjuje vest, da je zahtevala Turčija od Italije 56 milijonov lir, ki ji gredo iz mirovne pogodbe. Zdi se, da bo izplačala Italija to vsoto, toda ne turški vladi, marveč »Deti publiques«.

Turška vojna odškodnina.

Sofija, 24. februarja. Finančno ministristvo priobčuje ekspozé, v katerem utemeljuje zahteve o vojni odškodnini ter pravi, da zavezniki ne bodo zahtevali vojne odškodnine takoj izplačane, pač pa jo smatrajo za bistven predpogoj sklenitve miru.

Maršalski svet.

Dunaj, 24. februarja. Jutri se vrši v Schönbrunn vsakoletna običajna vojna konferenca, znana pod imenom »Maršalski svet«.

Naslednik škofa Nagla.

Dunaj, 24. februarja. V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da bo na prvem mestu predlagan za naslednika nadškofa Nagla škof v Lito-meřicah dr. Gross.

Demisija ogrskega ministra grofa Zichyja.

Dunaj, 24. februarja. Cesar je danes sprejel ogrskega ministra grofa Zichyja v posebni avdienci. Grof Zichy je podal demisijo, ker je prepričan, da Desyjeve obdolžitve ministrskega predsednika dr. Lukacsa niso neupravičene. Vladar je demisijo sprejel.

Egejski otoki.

Carigrad, 24. februarja. Italijanski legacijski svetnik Aldobrandi je prispel sem, da se pogaja zaradi Egejskih otokov.

Turške izgube.

Carigrad, 24. februarja. Uradno se objavlja, da je padlo od obnovitve vojne na turški strani 1500 mož.

* * *

Češko - nemška mirovna pogajanja.

Brno, 24. februarja. Bivši češki minister-krajan dr. Začek je izjavil v nekem dopisu, da so si stremjenja obeh nacionalnih taborov glede češko-nemškega sporazumljenja tako nasprotna, da je nemogoče doseči kak sporazum, dokler vlada v nemškem taboru tako napram češkim zahtevam sovražno mišljenje. Zato upa dr. Začek, da se bodo zastopniki obeh narodnosti pod ugodnejšimi avspicijami zopet zbrali v konferenci dvorani, kajti res škoda bi bilo, da bi se vse dosedanje trudapolno delo in njega uspehi uničili.

Poslanec Klofač o vladnem elaboratu glede jezikovnih naredb.

Praga, 24. februarja. Poslanec Klofač izvaja v članku lista »Union« glede vladnega elaborata o jezikovnih naredbah med drugim, da sedanja vlada ne stremi po primernem sporazumljenju s Čehi, marveč hoče češki narod ponižati. Čehi, pravi Klofač, nismo v tem oziru šovinisti, marveč edino le nacionalisti, ki smo kot v pretežni večini na Češkem opravičeni zahtevati kar nam gre. V tem smislu bi se moral glasiati tudi odgovor čeških zastopnikov na Dunaju.

Poslanica Kuneticka proti knezu Thunu in proti angleškim sufragetkam.

Praga, 24. februarja. Na tukajšnjem zelo številno obiskanem ženskem shodu so sprejele zborovalke na predlog gospe Kuneticke resolucijo, v kateri se obsoja nastop namestnika kneza Thuna glede potrdila izvolitve gospe Kuneticke za poslanca kot neumesten, in se zatrjuje, da je priznanje Kuneticke za poslanca volja češkega naroda. Gospa Kuneticka je v svojem govoru omenila tudi angleške sufragetke in njih postopanje ostro obsojala kot nepravilno, neumestno in kot krivično. Češke žene so izvajanja Kuneticke viharo odobraval.

Češka agrarna banka.

Praga, 24. februarja. Včeraj so določili na generalni skupščini češke agrarne banke, da se razdeli od čiste dobička v znesku 285.125 K 5 1/2 % dividenda.

Seja peštanskega parlamenta.

Budimpešta, 24. februarja. Poslanska zbornica je imela danes ob 11. sejo. Opozicija se je nadežala. Poslanec Pekar je vložil interpelacijo, v kateri zahteva, naj ministrski predsednik pojasni zadevo, ki je služila kot predmet Desyjevemu procesu. Dr. Lukacs je proglasil vse Desyjeve obdolžitve za izmišljene, češ da ni on nikoli nakazal niti vinarja v strankarsko blagajno.

Ogrska opozicija.

Budimpešta, 24. februarja. Danes opoldne je imela ogrska opozicija skupno sejo, v kateri je sklenila, da se današnje seje parlamenta ne udeležijo. Opozicija je izdala manifest na javnost, v katerem izjavlja, da se bo udeležila še le takrat, ko se bo začela razprava o vililni reformi.

Avtomobilska nesreča.

Dunaj, 24. februarja. Pri Požunu je zavozil avtomobil dunajskega veletržca in agenta Gelba v občestni kamen. Avtomobil je bil razbit, šest v njem sedečih oseb je bilo vrženih na cesto. Gelb in njegova žena sta težko poškodovana. Sofer se je iz obupa ustrelil.

Zaradi madžarskih pesmi.

Zemun, 24. februarja. Znanega hrvaškega pisatelja dr. Živka Bertića je državno pravdnštvo obložilo zaradi nijskanja, ker je poslal zemunskemu vojaškemu poveljništvu vlogo, v kateri se pritožuje v imenu več meščanov, da pojo vojak madžarske pesmi kadar se vračajo z vaj, s čimer kale javni mir. Obravnava je bila preložena, da se zaslišijo še nekateri meščani.

Tristoletnica hiše Romanovov.

Berolin, 24. februarja. »Vossische Zeitung« poroča s Cetinja: Povodom tristoletnice hiše Romanovov bosta imenovana princ Ivan, soprog princeze Helene iz hiše Karagjorgjevičev in sin velike kneginje Milice, hčere črnogorskega kralja, za velika kneza. To imenovanje naj bo priznanje slavnih zaslug kraljevskih hiš Petrovičev in Karagjorgjevičev v balkanski vojni.

Polet iz Nemčije v London.

Essen o. R., 24. februarja. Avijatik Suvelak se je včeraj ob 10. dopoldne dvignil na letališču z namenom, da poleti v London. Ko je dosegel višino 2000 m je bil vsled megle prisiljen, da se je spustil proti zemlji; ker pa je bil ravno nad morjem se je zopet dvignil in je čez poldrugo uro dospel v London.

Ob mandžurski meji.

Petrograd, 24. februarja. Iz Charbina poročajo o bojih med kitajskimi četami in Tungusi, ki so grožili trgovske čete na severnem Kitajskem. Več sto Tungusov je bilo ubitih, okrog 50 so jih vjeli in postrelili.

Revolucija v Mehiki.

New York, 24. februarja. Mehikanski predsednik Madero in podpredsednik Suarez sta bila včeraj ustreljena. Na vse zgodaj sta bila pripeljana iz arsenalu v drugo ječo, na poti jih je pa napadla maskirana četa. Vnel se je boj in končno so našli Madera in Suareca mrtva v vozu. V New Yorku mislijo, da je bil ta napad fingiran, da se Huerta na lep način maščuje nad Madero. Kljub temu izjavlja Taft, da ameriška vlada še ne uvidi potrebe intervenirati.

Sankaška in smukaška dirka.

Včeraj je bila pod protektoratom ravnatelja drž. žel. dvornega svetnika Galambosa iz Trsta v Bohinjski Bistrici sankška in smukaška dirka. Posebni vlaki iz Trsta in Gorice so pripeljali jako mnogo občinstva, pa tudi iz Ljubljane, Kranja, Trčica in celo iz Zagreba je prišlo mnogo prijateljev športa. Vseh oseb je bilo čez osemsto. Pri dirki senio-rov (1200 m, samotež) je bilo pri- glashenih 19 tekmecev. Prvi je dospel na cilj mizariski mojster Ivan Logar iz Boh. Bistrice v 1 minuti 34 sekund, in je torej obdržal častni naslov »Mojsterski sankša Bohinja«, ki si ga je pridobil leta 1911. Njemu so sledili inž. Sugg iz Trčica (1 min. 34 1/2 sek.), Alfonz Mencinger (1 min. 37 sek.) in inž. Leon Mencinger (1 min. 38 sek.). Za damsko tekmo- vanje (800 m) se je prijavilo deset tekmo- valk. Prvo darilo je dobila gdčna. Albina Böhe iz Trsta (1 min.), drugo gdčna. Ana Mally iz Trčica (1 min. 4 sek.), tretje gdčna. Ida Mally (1 min. šest sek.) četrto gdčna. Jeanette Pollak iz Trčica (1 min. 7 sek.). Za tekmo juniorjev (1200 m) se je pri- glasila 22 tekmecev. Darila so dobi- li: Karel Mencinger iz Boh. Bistrice (1 min. 31 sek.), Anton Jelenc iz Trčica (1 min. 33 sek.), Anton Vovk z Bleda (1 min. 37 sek.) in Štefan Erjavec iz Boh. Bistrice (1 min. 41 sek.). Pri tekmi dvosedezjev (1200) je tekmo- valo devet sankšcev. Darila so do- bili: Vilfan-Karel Mencinger (1 min. 32 1/2 sek.), Jelec-Salberger iz Tr- čica (1 min. 37 1/2 sek.), Alfonz Men- cinger-Logar (1 min. 38 sek.) in Crobath-Sumi (1 min. 42 sek.). Pri tekmi domačih sanjk (600 m) so do- bili nagrade: Erjavec 59 1/2 sek.), Lo- gar (1 min. 1 sek.) in Ravnik (1 min. 1 1/2 sek.) — Smukaške tekme (2500 metrov) se je udeležilo 11 tekmecev. Darila so dobili poročnik Schescher- ke 15 1/4 min.), nadporočnik Walland (16 1/4 min.), rač. oficijal Badiura (18 min.) in Jankovič (20 min.). Tek- mo so vodili: nadinšpektor Lloyda Schiestl iz Trsta, dr. Treo iz Gorice, nadinž. Prelovšek iz Ljubljane, stot- nik Blaschke iz Gorice, avskultant pl. Tornago iz Ljubljane, žel. komi- sar pl. Hajek iz Trsta, nadalje dr. Praunseis, major Hrašovec, Gove- kar in Verbič. Po končani tekmi se je zbralo občinstvo v hotelu Triglav, kjer so se razdelila darila. Dvorni svetnik Galambos je pri tem z vse- lijem konstatiral, da se šport v Bohi- nju tako zelo lepo razširja. V imenu društva za promet tujecev se je za- hvalil svetnik Lindtner vsem čini- lijem, ki so pripomogli, da se je tek- tako dobro obnesla.

Gospodarstvo.

— C. kr. priv. avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt izkazuje za leto 1912 20,377.856 K 53 v čiste dobička proti 20,180.273 K 50 v letu 1911 ter plača za preteklo leto zopet dividendo po 33 K za vsako delnico. Kakor pozivamo, bi bil zavod v položaju izkazati veliko večji čist dobiček ter izplačati višjo dividendo, vendar je pa ta vodilni bančni zavod pri svoji izvanredni previdnosti upošteval splošni položaj raje znatno pomnožil svoje vidne, kakor posebno pa svoje interne rezerve.

— Direktna odprava prtljage preko Dunaja s prepljavo med Dunajskimi kolodvorci s cestnimi vozili. Postaja c. kr. avstrijskih državnih železnic in c. kr. priv. južno železniške družbe (avstr. črte) odpravijo od 1. marca 1913 potno prtljago na preko Dunaja ležeče postaje c. kr. avstr. državnih železnic in c. kr. priv. južno železniške družbe (avstr. črte) pri prizvolitvi direktno v zveznih relacijah, ki se razglasijo s posebnimi v postajah razobešenimi oznakami in v avstr. kurznici knjigi od 1. marca 1913. Ta prtljaga se prepelje na Dunaju od dohodnega k zveznemu kolodvoru s cestnimi vozili. Prtljajna vozovina se zračuna pri direktni odpravi prtljage do in od Dunaja. Za prepeljavo se iztirja pri oddaji; pri pošiljatelj prtljage do 20 kg 1 K 30 v, za vsakih nadaljnjih 20 kg pošiljatelj za 50 v. pri večji prtljavi določbe so razvidne iz izobešenih razglasov. S to vedno, ki se omeji najprej na pri prizvolitvi oddano prtljago, naj bo ustrezno ponovno iz krogov potovanja občinstva izraženim željam. Nadaljno razširjanje se bo uvaževalo za slučaj, da se bo ta uredba obveljala.

Elegantna dama, ki z rafinirano svojih toalet in z zdravo lepoto svojega telesa vseh oči obrača na vse prav dobro, da so jasna, čista in skrbno gojevana rožnata usta samo in edino vsa skrivnost nje čiste in elegancije. Z liubeznivo skrbnostjo si pripravi vsakdanjo kopel in vsa umivanja rok in obraza rabi samo volino, nevtralnno milo, ki na kožo, občutljivo kožo niti ne vpliva škodljivo, pa ji tudi ne škoduje, nego ji lojne žleze in nospesuje delovanje luknjic v koži. Te lastnosti ima v milu meri pristno lilijnomlečno milo konjičkom in bi ga zatorej raje sime nikdar manikati na toaletni mizici elegantne dame.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 22. februarja: Anton Skušec, c. kr. gimn. profesor v pok., 77 let, Japljeva ulica 2. — Julijana Ločar, mestna uboga, 84 let, Japljeva ulica 2.

Dne 23. februarja: Jakob Glovčnik, sprevodnik električne cestne svetilnice, 40 let, Ilirska ulica 19.

V deželni bolnici: Dne 20. februarja: Marija Dobnar, deklica, 25 let. — Pero Knežič, delavec, 17 let.

Današnji list obsega 6 stran.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

„Nuisol“

od Bergmanna & Co. Dečini o/L.

697

je in ostane prej ko slej nedosegljivo v svojem popolnoma naravnem barvanju las in brade.

V zalogi v plavi, rjavi in črni barvi. — Cena steklenici K 2.50. Dobiva se pri. drog. A. Kanc, drog. B. Čvančara, O. Fettič-Frankheim v Ljubljani.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

februar.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
22.	2. pop. 9. zv.	740.3 741.6	1.1 -0.5	sr. jvzh.	oblačno del. jasno
23.	7. zj.	743.4	-4.0	sr. jvzh.	pol oblač.
24.	2. pop. 9. zv.	742.8 744.9	3.1 -0.8	moč. jvzh. sr. jvzhod	del. oblač. jasno
24.	7. zj.	746.0	-5.5	sr. szah.	jasno

Srednja predvečerajsna temperatura -0.5°, norm. 0.5° in včerajsna -0.6°, norm. 0.6°. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm

Zahvala.

Za obilne dokaze odkritega sočutja, ki so nam došli o bridki izgubi iskreno ljubljene soproga, oziroma očeta, brata, tasta, starega očeta in strica, gospoda

Ivana Kodriča

zasebnika

se tem potim kar najiskrenejše zahvaljujem. Posebno zahvalo pa smo dolžni vsem onim, ki so v Preski ali St. Vidu pokojnika spremili k večnemu počitku.

Zaljubljeni rodini: Kodrič, Zidar, Dorschel.

Zahvala.

Ob priliki izgube našega nepozabnega sorodnika, gospoda

738

Antona Azmana

posebnika in tovarškega politika

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so se nas spomnili z dokazi srčnega sočutja ter izkazali dragemu rajniku zadnjo čast, našo srčno in iskreno zahvalo.

Osobito pa se globoko zahvaljujemo velečenemu gospodu šefu tvrdke Toennies ter cenj osobju te tvrdke, kakor tudi sl. gasilnemu društvu Vič-Glince in ljubeznjivim darovalcem prelepih vencev.

Bodi vsem iskrena hvala.

Ljubljana-Vič, dne 24. febr. 1913.

Zaljubljeni ostali.

Stare ponarejene zobe

kupuje specialist samo danes in jutri od 5.—6. ure v hotelu pri „Maliču“, II. nadstropje, soba 27.

735

N. F. Schaffer

nadzornik c. kr. državne železnice v Beljaku prosi, da se mu doloži 11 škaten tako izbornu učinku oči 4544

Salmijakovih
: pastilij :

(kašelj lajšajočih, slez razkrajajočih) lekarnja PICCOLI v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, papeževnega dvornega založnika Ena škaten 20 v, 11 škaten 2 K. Naročila po povzetju

Sprejme se tako 739

potnik

za prodajo žganja. Visoka provizija. Ponudbe pod 739

„Provizija“, poštno ležeče, Ljubljana.

Lovska psica

javno marogasta (Brauntiger) čuje na ime „Ilka“ se je zgubila. Komur je o njej kaj znano naj sporoči lastniku. Dragotin Klobučar, Ljubljana Stritarjeva u. 2

Išče se kompanjon

tudi lahko dama, za dobro brezkonkurenčno podjetje v Ljubljani, z nekaj tisoč kronami. Ponudbe naj se naslovijo: „Brez konkurence“ Ljubljana, poštno ležeče.

740

Svarilo!

Posredovalec Antonu Zakrajšku v Ljubljani sem že pred polletom pred pričami v moji goslini odpovedal posredovanje za prodajo moje posesti Svarim gori omenjenega, kakor hitro se bo v moje zadeve vmešaval in me žalil, bom proti njemu sodnijsko postopal. Za pojasnila o prošnji mojega posestva sem pa sam vedno na razpolago v Konjušni ulici št. 12. ali pa na Marije Terezije cesti 16

M. Weiss,
gosliničar.

Tehnični

URADNIK

z večjo prakso se sprejme v pisarni ing. H. Uhlir v Ljubljani.

Le pismene ponudbe z navedbo zahtevka. Osebo le na povabilo. 734

Pisalni stroj

dobro ohranjen, se cenó prodá.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Izvežbana šivilja in učenka

se sprejmete v trajno delo.

Francovo nabrežje 1., II. nadstr.

Stenografinja

zmogla slovenske in nemške stenografije in večja strojepisja

se sprejme v ljubljansko odvetniško pisarno.

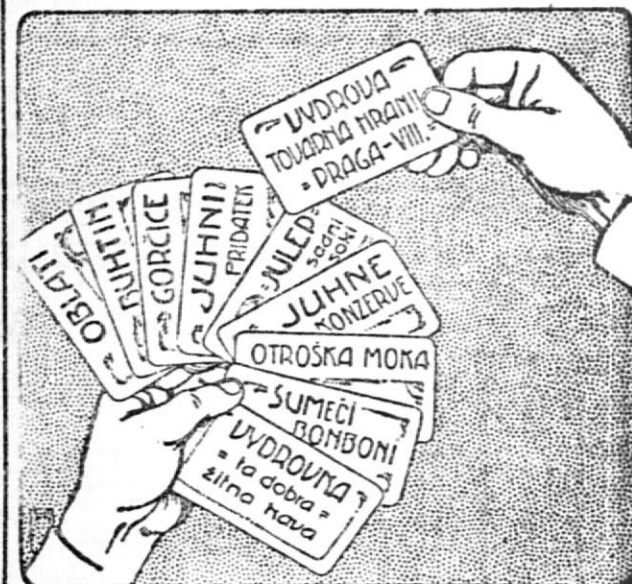
Vstop čim prej. Pismene ponudbe z naznanilom dosedanjega službovanja naj se pošljejo takoj upravništvu »Slovenskega Naroda« pod šifro „Stenografinja“.

742

Kavarna

vso noč
odprta

LEON
Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

Kolesarji!

Ako si hočete prihraniti znatnih nepotrebnih izdatkov, tedaj ne kupite in ne naročite nikier koles ali kolesarskih potrebščin, dokler ne poznate naših cen za leto 1913.

Najboljši in najcenejši nakup

pri tvrdki

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 9-12,

specijalna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. — Mehanična delavnica in garaža.

621

V skladišču spedijske tvrdke R. Ranzinger

se bo vršila

719

dne 26. svečana t. l. ob 9. uri dopoldne

prostovoljna dražba

78 kosov perzijskih preprog.

C. kr. priv.

avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt na Dunaju.

Upravni svet c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt je sklenil v svoji seji dne 20. t. m. na predlog ravnateljstva predlagati rednemu občnemu zboru dne 4. aprila t. l. razdelitev dividende za leto 1912 po

triintrideset kron (K 33.—)

(kakor za leto 1911) za delnico, na K 150,000.000.— znašajočo glavnico, nadalje vložiti K 1,000.000.— v izredni rezervni sklad (1911: izredni rezervni sklad K 1,000.000.—), K 600.000.— v pokojninski fond (1911: K 600.000.—) ter prenesti K 2,334.000.— (1911: K 2,131.000.—) na račun dobička in izgube tekočega leta.

Uspehi konzorcijskih kupčij so, v kolikor so bile dne 31. decembra 1912 popolnoma izpeljane, obračunani v letnem zaključku.

Primerjalna sestava števil dobička in izgube ter računa bilance za leto 1912 z onimi za leto 1911.

D o h o d k i :		1912	1911	A k t i v a :		1912	1911
Dobiček pri efektih in konzorcijskih kupčijah	K	1,367.001.—	K 3,005.330.—	Vrednostni papirji	K	47,675.835.—	K 39,763.633.—
obresti	„	22,544.253.—	„ 20,050.835.—	portfelj	„	221,128.485.—	„ 197,847.115.—
provizije (vštevši dobička pri blagu)	„	7,313.072.—	„ 7,291.982.—	blagajne	„	27,411.948.—	„ 24,640.101.—
devize	„	809.596.—	„ 701.251.—	predumji na efekte	„	58,094.845.—	„ 81,006.958.—
dohodki realitet	„	291.836.—	„ 332.756.—	inventar	„	874.100.—	„ 1,054.700.—
naknadni dohodki že odpisanih terjatev	„	11.354.—	„ 12.876.—	realitete	„	11,205.400.—	„ 11,105.500.—
nedvignene dividende	„	1.260.—	„ 1.148.—	udeležba pri konzorcijih	„	72,463.587.—	„ 58,122.720.—
prenos dobička	„	2,131.786.—	„ 1,882.895.—	dolžniki	„	756,253.240.—	„ 753,745.507.—
	K	34,470.158.—	K 33,279.073.—		K	1,195,107.440.—	K 1,167,286.234.—
B r e m e n a :		1912	1911	P a s i v a :		1912	1911
Uradniške plače	K	6,719.986.—	K 6,036.087.—	Delniška glavnica	K	150,000.000.—	K 150,000.000.—
stroški	„	2,579.794.—	„ 2,337.220.—	rezervni fond glavnice	„	62,616.044.—	„ 62,616.044.—
amortizacije pri realitetah, inventarju in slič.	„	531.900.—	„ 405.611.—	splošni rezervni fond	„	30,000.000.—	„ 24,000.000.—
davki in pristojbine	„	3,815.621.—	„ 3,864.881.—	izredni rezervni fond	„	—	„ 5,000.000.—
pokojninski sklad	„	445.000.—	„ 455.000.—	akcepti in nakaznice	„	54,505.526.—	„ 58,685.002.—
čisti dobiček	„	20,377.857.—	„ 20,180.274.—	zaostale dividende	„	14.094.—	„ 15.434.—
	K	34,470.158.—	K 33,279.073.—	vloge na knjižice	„	76,490.615.—	„ 81,588.350.—
				razne vloge ter kreditorji	„	801,103.304.—	„ 765,201.130.—
				dobiček kot saldo	„	20,377.857.—	„ 20,180.274.—
					K	1,195,107.440.—	K 1,167,286.234.—

Zahtevajte vzorce!

315 Krasne novosti zimskih oblek in površnikov
 domačega izdelave.
 Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.
 Brez konkurence. Najnižje cene. Solidna postrežba.

pripravna za penzionista ali obrtnika.
Več se poizve pri **Antonu Maroltu**
v gradu št. 88. p. Bled, Gorenjsko.

Mod. blago
sukno, platno,
garniture, preproge,
šerpe, rute, pletl itd.

Solidno blaga. Nizke cene. Vzarzi franko.

N B Da mi bode mogoče za veliki teden vsem postreči, prosim, da se naročila vsaj en teden blagovolijo rezervirati.

Telefon
št. 85.

Karlu Janiču v Žalcu, Spodnje Stajersko.

Mlada, simpatična gos-
 pica leve zunanosti s
 30 tisoč K premoženja
 želi znanja z mladim in-
 teligentnim in dobroso-
 žnim gospodom. Le res-
 ne ponudbe s sliko se
 sorejmejo pod „Pomlad“
 na urav. „Sl. Naroda“.
 Stroga tajnost sajamčena.

Eskomptira: menice, devize in fakture. — Zavaroanje vredn. papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja srečk brezplačno. — Rembours-krediti. — Borzna naročila. — Inkaso.